

Helyi, megyei és megyeközi járatokon

Ingyenes az utazás minden diáknak

Fotó: Nagy Tibor

Több ízben is szóvá tettük a vidéki diákokat érintő hátrányt, azt, hogy bár a marosvásárhelyi oktatási intézmények létszámát gyarapítják, a vidékről érkező diákok nem szállhattak fel a helyi önkormányzat által fenntartott ingyenes iskolajáratokra. A törvény nem tette lehetővé számukra azt sem, hogy érvényes laccím hiányában ingyenes diákbérletet igényeljenek. Ezt a megkülönböztetést hivatott orvosolni az a kor-

mányrendelet, amellyel szárazföldön és vízen, közúton és vasúton, metrószerelvénnyel egyaránt ingyen utazhatnak oktatási intézményük és lakhelyük között a vidéki laccímmel rendelkező diákok is.

Szer Pálosy Piroska

(Folytatás a 8. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron!

Pénteken, 13-án kezdődik az idei év legjobban várt magyar sorozata

Október 13-án, pénteken nem kerüli el a szerencse a Duna nézőit, ugyanis most már biztos, hogy aznap 22 órakor dupla epizóddal debütál az idei év legjobban várt szennvedélyes történelmi kalandfilmsorozata, a Tündérvár.

5.

Tájékoztató körút

Egyszerűsített eljárásban telekelhetik a kül- és belterületeket azok, akiknek birtokába korábban ún. zsebszerződések alapján kerültek bizonyos mezőgazdasági területek, vagy azok, akik esetében nem rendezett a házhoz tartozó udvar és kert jogviszonya. A jogszabály-módosítást Császár Károly Zsolt, az RMDSZ szenátora kezdeményezte.

6.

Megemelték a Szülőföldön magyarul program támogatásának összegét

Az OTP Bank Románia szeptember 22-én megkezdte a Szülőföldön magyarul program részeként nyújtott támogatások több ütemben zajló kifizetését.

8.

20%
KEDVEZMÉNY
a diákok számára

OPTICA OPTOFARM

Keress fel minket!
0265 212 304
Marosvásárhely, Szászrégen, Szováta

Aktuális

Jövőkép a menyegződről

Kaáli Nagy Botond

Már alig vártad ezt a napot! Életed nagy napja! Kicsit izgultál az elején, furcsa is volt, hogy egyedül vagy, és úgy kell készülnöd. De készen állsz, megbotorváltok, felvetted a kiválasztott ruhát. Zenésző a ház előtt! Itt vannak! Megjött a násznép! Csengenek. Kicsit remegsz az izgalomtól, de nincsen miért – rokonok, barátok jöttek, szeretnek téged, és ünnepelnek titeket. Ez a ti napotok! Lefutjátok a szokásos köröket, kis kináció, koccintás, mindenki boldog, sugárzás van, na nem úgy, mint nyolcvanhatban. Nézed az órát, ideje indulni. Beültök az autókba, nyakatokba veszték a várost, mentek a menyasszony után. Mindenki boldog, mondtam már? Egyre jobban izgulsz. Megérkeztek, lezajlanak a szokásos beengedős játékok, további koccintás, kihozzák a menyasszonyt, mindenki nagyon boldog, azt hiszem, ezt említettem. Lamúr van. Utána templom, jól beszélt a pap, tényleg, kár, hogy alig emlékszel arra, hogy mit mondott, úgy izgultál. Fotózok-dás, majd felvonultok egy kicsit a városban, kérted, hogy ne nagyon dudáljanak, nem szereted, persze mindenki nyomta, mint süket a csengőt. Na mindegy.

Megérkeztek a vendéglőbe, minden nagyon szép, minden nagyon jó, mindennel meg vagy elégedve. Elkezdődik a buli, a zenekar tényleg fantasztikus, jó döntés volt őket hívni. Igaz, kicsit sokba kerültek, de csak bejön egy amnyi a végén, hogy megérje, a zenekar a buli lelke, ha az nem jó, akkor minden rossz. Senki sem a szép terítékre meg a marokkói zsiráfrozására emlékszik az asztal tetején, hanem a bulira, a kokiélbárra és a sütitkre. Na, ezek tényleg jól nyomják, olyan a buli, mint

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

27., szerda
A Nap kel
7 óra 15 perckor,
lenyugszik
19 óra 11 perckor.
Az év 270. napja,
hátravan 95 nap.

IDŐJÁRÁS

Napsütés

Hőmérséklet:
max. 27 °C
min. 8 °C

***Isten éltesse!**

Ma ADALBERT,
holnap VENCEL napja.
VENCEL: szláv eredetű név,
amely német és latin módosulá-
sokkal érkezett hozzánk. Jelen-
tése: koszorú + dicsőség.

*** * ***

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. szeptember 26.

1 EUR	4,9696
1 USD	4,6874
100 HUF	1,2776
1 g ARANY	288,2732

Megemlékezés a Bekecs-tetőn

Szeptember 30-án a Bekecs-tetőn rendhagyó megemlékezésre kerül sor. Megkoszorúzzák a marosvásárhelyi 23. Határvadász Hagyományörző Csoport által elhelyezett 28 fakeresztet a bekecsalji temető kertben, ahol az első világháborúban elesett miskolci és kassai honvédek nyugszanak. A program 10 órakor koszorúzással és tábori istentisztelettel kezdődik a hősök bekecsalji sírkertjében. A Bekecs-tetőn 11 órától köszöntőbeszéd hangzanak el, majd zászlós felvonulásra, az iskolások ünnepi műsorára és lármafagyújtásra kerül sor. 13 órától a Körtvélyes-mezőn huszár- és katonai hagyományörzők vonulnak fel, ökumenikus istentiszteleten lehet részt venni, majd Benkő József történelmi ismertetője hangzik el, amit koszorúzás követ. 14.30 órától kulturális műsor, majd 16.30 órától Pászka Lehel lovasíjász és Várzspatkó lovarda bemutatója következik.

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Közel 5800 munkanélküli a megyében

A Maros Megyei Munkaerő-foglalkoztatási Ügynökség nyilvántartásában szereplő adatok szerint megyénkben augusztusban 2,79% volt a munkanélküliségi arány. A hó végén 5790 munkanélkülit tartottak nyilván. A nyilvántartásban szereplők közül 919 személynek folyósítottak munkanélküli-segélyt, 4871 személy viszont nem részesül anyagi juttatásokban. A munkanélküliek legnagyobb hányadát, közel 45 százalékot azok teszik ki, akik csupán elemi iskolát végeztek, őket az általános iskolai végzettséggel rendelkezők követik 25 százalékkal. A felsőfokú végzettséggel rendelkezők csupán 2,87 százaléka nem tudott elhelyezkedni a munkaerőpiacon – tájékoztatt az ügynökség.

Alkotótábor Marosvásárhelyen

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal támogatásával a Maros Megyei Képzőművészek Egyesülete minden évben képzőművészeti alkotótábort szervez. Ez alkalommal az ország hat megyéjéből 25 alkotó érkezik, akik a Mihai Eminescu Művelődési Központban berendezett alkotóműhelyekben fognak dolgozni. A táborra szeptember 28. – október 5-e között kerül sor, utolsó nap 11 órakor a műveiket bemutató kiállítás lesz megtekinthető a központ előterében. A Műhely 2023 programsorozat keretében szervezett rendezvény mindvégig nyitott és látogatható – tájékoztatt Czirják Lajos, az egyesület elnöke.

Cserkészlet – felnőtteknek is

Október 6-a és 8-a között felnőtteket is bevonnak a marosvásárhelyi 30-as számú gróf Teleki Sámuel cserkészcsapat munkájába. A képzés hatodikán 19 órakor kezdődik és nyolcadikán 8-án 13 órakor ér véget. A tevékenységek Mezőbergenyében lesznek. A képzés során a felnőttek megismerik a cserkészletet, a módszereket, a cserkészlet-történelmet, és a csapatok életébe is betekintést nyerhetnek. Az így megszerzett ismeretek segíthetik a község vezetőit a fiatalokkal végzendő munkában, ugyanis betekinhetnek egy cserkészcsapat életébe. Az érdeklődők az alábbi elérhetőségen levő jelentkezési űrlap kitöltésével vehetnek részt a rendezvényen: <https://forms.gle/t8xz9cF4j6kKS1Dr9>. Bővebb felvilágosítás a 0746-799-057-es telefonszámon, amelyen jelezni kell azt is, ha a bejelentkezett résztvevő csak részlegesen tud jelen lenni a képzésen.

Könyvtárak estéje a Park Szállóban

A Maros Megyei Könyvtár szervezésében szeptember 29-én, pénteken 15 és 20 óra között kerül sor a Könyvtárak estéje nevű országos rendezvényre a Román Közkönyvtárak Egyesületének kezdeményezésére a marosvásárhelyi Városháza utca 2. szám alatti Park Szállóban. A programban népmesemondás és hétpróbás játék is szerepel. A mesedélután 18 órakor kezdődik, Tekei Erika, az Erdélyi Hagyományok Háza munkatársa mesét mond, a játék során pedig a magyar népmesékből tesznek fel kérdéseket a részt vevő gyermekeknek.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Megjelent a Helikon második szeptemberi száma

Megjelent a kolozsvári Helikon második szeptemberi, 2023/18-as száma, benne Wirth Imre *A név kátyú, vad-disznódagonya, omladék, szerelem* című prózasorozatának legújabb része, valamint Papp Attila Zsolt vezércikke.

Interjú Horváth Csaba közl Szigethy Gábor irodalom- és színháztörténésszel.

Verset közl továbbá Cseh Katalin, Soós Amália, Sente B. Levente, Turci István, prózát Mărcuțiu-Răz Dóra, tanulmányt Erni-Szakács Szilárd. Mitos Micleuşanu verseit Szonda Szabolcs fordításában adja közre a lap.

A Pavilon 420-ban Bene Adrián és Nagy Zalán versei, valamint Szilágyi Borka prózái olvashatók. Cristina Sandu regényrészletét Kusztos Anna fordította magyar nyelvre.

A Stelláriumban Codău Annamária

ír Frederico Pedreira *Az alvajáró tanúságtétele* című regényéről.

A Kinematográfban Jakab-Benke Nándor ír Christopher Nolan *Oppenheimer* című filmjéről, a Theátrumban Stan Lilla-Aliz ismertetője olvasható a székesfehérvári koronázási szertartás-játékról.

Kritikát Szöllösi Máttyás közl Csikos Attila *Őszvér* című kötetéről. Fül-szöveget Zsidó Ferenc jegyez Ferencz Imre *Takarodó* című verseskötetéről, Bőjthe Pál Kemény János *Kakukkfiókák* című könyvéről ír, amely Cseke Péter szerkesztésével és bevezető tanulmányával jelent meg Kriterion Könyvkiadó gondozásában.

Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás esszéje olvasható, az Artefaktumban Szekernyész János szemlézi a szegedi *Találkozások* című szoborkiállítását.

Marosszentgyörgyi Magyar Napok

A marosszentgyörgyi 21-es számú gróf Petki Dávid cserkészcsapat és a marosszentgyörgyi Kolping Család október 7-én megszervezik a marosszentgyörgyi magyar közösség napját, amelynek fővédnöke Nacs Lőrinc, a Magyar Országgyűlés KDNP-s képviselője. A rendezvény 10 órakor kezdődik az unitárius templomban ökumenikus istentisztelettel, majd 12 órától koszorúzási megemlékezés lesz az aradi vértanúk tiszteletére a római katolikus templom udvarán. A rendezvény hivatalos megnyitója a parókia kertjében lesz 13 órakor. Az itt felállított színpadon fellép a marosszentgyörgyi Táltos néptáncsoport különböző táncokkal, valamint a marosvásárhelyi Tűzvarázs együttes. Baricz Gergő és a marosszentgyörgyi Jubilate Deo katolikus dalcsoport részleteket ad elő az István, a király című rockoperából. Ezt követően az Öreg Fenyő néptáncsoport

mutatja be műsorát, megtekinthetők lesznek a marosszéki népviseletek is a Maros Művészegyüttes támogatásával. Lesz CD-bemutató (Villás farkú fecske felszállott a levegőbe – marosszentgyörgyi Kolping Család), majd az Agocska néptáncsoport is bemutatkozik, illetve a Cinege zenekar műsorát is láthatják. Továbbá a helyszínen a torockói Íjász-szer csoport számszerij-bemutatót tart, ugyanakkor kézművessátrákban megismerkedhetnek az érdeklődők a szalmafonással, a börművességgel, a fafaragással, a sajt-és tepertőkészítéssel, a szilvaifőzéssel, szövéssel, kalácsdíszítéssel, gyümölcspréssel és pánkösütéssel. Lehet majd lovagolni, egy jurtát is felállítanak, a Caritas sátrában pedig gyermekfoglalkozások lesznek. Az est a 19 órától kezdődő tábornépzés mellett népdal- és nőtaesttel zárul a Cinege zenekar közreműködésével. (v. gy.)

RENDEZVÉNYEK

Tanévnyitás a Művészeti Egyetemen

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem tanévnyitó ünnepségére október 2-án 10 órakor kerül sor a Kőteles utcában. Az új tanévvel új színházi évadot is kezdenek, ennek megnyitására várják az érdeklődő közönséget a Stúdió Színházba.

Bemutató az Ariel Színházban

Október 1-jén, vasárnap délelőtt 11 órától mutatja be az Ariel Ifjúsági és Gyerekszínház *Az ellopott hegedű* című bábelőadást. A szövegkönyv szerzője Demény Péter, az előadást Bonczidai Dezső rendezte. A zenét és a dalokat élőben adják elő a bábszínészek a színpadon, a zeneszerző, Apostolache Zénó vezetésével. A 4 éven felülieknek szóló előadás szereplői Halmágyi Éva, Szabó Dániel, Gönczy Katalin, Puskás

Gyöző, Cseke Péter, Nagy Tímea, Bíró Eszter, Szőlősi-Pénzes Szilárd, Apostolache-Kiss Zénó és Dull János.

My Fair Lady vendégelőadás

Október 4-én, szerdán 18 órától a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban a szatmárnémeti Északi Színház Harag György Társulatának vendégjátékaként előadják Alan Jay Lerner – Frederick Loewe *My Fair Lady* című musicaljét. Az előadás a Harag György Társulat és a Dinu Lipatti Filharmonia közös produkciója. Rendező: Andrei Șerban m.v., társrendező: Daniela Dima m.v. Jegyek az alábbi linken kaphatók: <https://teatronational.biletmaster.ro/.../My-Fair-Lady>

Szovátai képzőművészek kiállítása

A szovátai Kusztos Endre Képzőművészeti Galériában a helyi képzőművészek alkotásaiból nyílik kiállítás szeptember 28-án 18 órakor. Az október 19-ig látogatható kiállítás kurátora Bocskay Vince. A tárlatot Berze Imre szobrász méltatja.

6,5 milliárd dollárért vennének ötödik generációs harci repülőgépeket

A Védelmi Minisztérium (MAPN) ötödik generációs harci repülőgépek beszerzéséhez kérte a parlament jóváhagyását, az erről szóló átiratot kedden iktatta a parlament egyesített házbizottsága – közölte az Agerpres hírügynökség.

A program első szakaszának lebonyolítása a MAPN becslése szerint 6,5 milliárd dollárba fog kerülni.

Az Agerpres által idézett jóváhagyási igénylés szerint ezért az összegért Románia 32 amerikai gyártmányú F-35-ös többcélú harci repülőgépet, működtetésükhöz szükséges logisztikai csomagot, kiképzési programot, szimulátorokat, valamint levegő-levegő és levegő-föld rakétákat vásárolna az Egyesült Államoktól.

A program második szakaszában egy harmadik (16 harci repülőből álló) F-35-ös rajjal egészítenék ki az ötödik generációs flottát, ennek költségére azonban a most közzétett dokumentum nem terjed ki.

A MAPN átirata szerint a román légierő további fejlesztését az tette lehetővé, hogy 2023-tól kezdődően az ország vé-

delmi kiadásait a GDP 2 százalékáról 2,5 százalékra emelték.

A legfelsőbb védelmi tanács (CSAT) áprilisban hagyta jóvá a román légierő ötödik generációs, többcélú harci repülőgépekkel történő felszerelését. A nemzetbiztonsági testület arra hivatkozott, hogy az F-35-ösök fejlett érzékelőkkel és nagy pontosságú, intelligens lövedékekkel rendelkeznek, valós idejű, titkosított kommunikációra képesek a földi légvédelemmel és más repülőgépekkel, mindez pedig alkalmassá teszi őket a légi fölény megszerzésére és megőrzésére, a légtér szuverenitásának megvédésére.

Romániában 2019 márciusában állt szolgálatba az első, Portugáliából beszerzett, 16 darab használt F-16-os gépből álló repülőraj. A MAPN szerint az országnak legalább három, egyenként 16 többcélú harci gépből álló repülőrajra van szüksége légtér védelméhez. Románia tavaly írt alá szerződést Norvégiával további 32 használt F-16-os harci repülőgép megvásárlásáról. Ezeket várhatóan idén és 2024 folyamán fogják leszállítani. (MTI)

Az RMDSZ javaslatait figyelembe véve fogadta el a kormány a deficitcsökkentő törvény tervezetét

Az RMDSZ egyes javaslatait figyelembe véve fogadta el hétfői ülésén a kormány azt a törvénytervezetet, amelytől az előirányoztnál jóval magasabb államháztartási hiány csökkentését reméli.

A kormányzóvívó szerint a tervezet nem tartalmazza már azt az előírást, miszerint az önkormányzatok nem költhetnek saját bevételük 2,5 százalékánál többet kulturális, egyházi és szabadidős célokra, illetve már az sem kötelező számukra, hogy összevonják az ötvennél kevesebb alkalmazottal működő kulturális intézményeiket.

Mihai Constantin szóvivő a kormányinfón elmondta: a múlt héten közvitára bocsátott tervezethez képest módosította a kormány a multinacionális vállalatok adózásával kapcsolatos feltevéteket is. Ezek szerint az 50 millió eurót meghaladó éves forgalmú nagyvállalatoknak továbbra is nyereségük 16 százalékával megegyező, de éves árbevételük egy százalékánál nem kisebb adót kell fizetniük, ebből azonban nemcsak a beruházások értékét, hanem a befizetett jövedéki adót is levonják.

Marcel Ciolacu miniszterelnök a hétfői kormányülés elején kijelentette: a jelenlegi adókedvezmények évi 75 milliárd lejtől, az adókerülés pedig további 150 milliárd lejtől fosztja meg az államkasszát. Ezek együttesen a GDP 15 százalékát teszik ki. A kormányfő azt is „aberráns” ellentmondásnak nevezte, hogy míg európai viszonylatban Romániában a legmagasabb a munka adóterhe, a tőke megadóztatásának szintje a legalacsonyabbak között van.

„Miniszterelnökként kötelességem Románia érdekeit azon elégedetlen csoportok érdekei fölé helyezni, akik így nem milliárdos, hanem csak százmillió nagyságrendű nyereségre tesznek szert” – idézte Ciolacut az Agerpres hírügynökség.

A kormányfő rámutatott: a deficitcsökkentő intézkedések nélkül veszélybe kerülne az uniós alapok és a helyreállítási terv végrehajtása. Szerinte együttesen „több mint 70 milliárd euró és Románia OECD-csatlakozása a tét”, amelyekről külföldi beruházások egész sora függ.

Marcel Ciolacu szerint azonban nem lehet „megszorításokról” beszélni, amikor nő a minimálbér, és az átlagemberek nem fognak több adót fizetni. Megjegyezte: megszorító intézkedéseket 2010-ben vezettek be Romániában, amikor csökkentek a fizetések és a nyugdíjak, az általános héakulcs pedig 19 százalékról 24 százalékra nőtt.

A kormány a nagyvállalatokra és a bankokra, a félmillió eurónál értékesebb ingatlanokra és a luxusautókra kivetett különadókkal, a kisvállalkozók adóterheinek növelésével, valamint egyes költségvetési kiadások lefaragásával – ágazati adókedvezmények szűkítésével, egyes vezetői posztok felszámolásával – akarja megfékezni a költségvetési hiányt, amely korrekció nélkül a tervezett 4,4 százalék helyett a GDP 6 százalékát is meghaladhatja.

A törvénytervezetet úgynevezett kormányzati felelősségvállalással, parlamenti vita nélkül akarja életbe léptetni a héten a Marcel Ciolacu vezette kabinet. Ezt csak a kormány megbuktatásával akadályozhatja meg a törvényhozás. A tervezet nyilvánosságra hozatala után a miniszterelnök múlt héten felkereste a június óta ellenzékben lévő RMDSZ törvényhozóit, hogy támogatásukat megszerezze az intézkedéscsomag elfogadásához. A bukaresti média szerint a miniszterelnök azért konzultált az RMDSZ-szel, mert a magyar törvényhozók nélkül a demokratikus ellenzék nem tud bizalmatlansági indítványt betervezni, csak akkor, ha összefog a nacionalista Románok Egyesülésével Szövetséggel (AUR). (MTI)

Szili Katalin: Európa stabilitása csak akkor biztosítható, ha a nemzeti közösségek biztonságban élhetnek

Európa stabilitása csak akkor biztosítható, ha a nemzeti közösségek biztonságban és az európai szubszidiaritás elvét is figyelembe véve saját öngazgatásban élhetnek – mondta Szili Katalin miniszterelnöki főtanácsadó hétfőn egy kerekasztal-beszélgetésen Sepsiszentgyörgyön.

„Nekünk az a dolgunk, hogy ahol alaptalan, jogtalan vádak hangzanak el, ott védjük egymást” – közölte Szili Katalin, hozzátéve, hogy a határon túli magyar közösségek csak így érezhetik biztonságban magukat, így érezhetik, hogy nincsenek kiszolgáltatva a többségnek, az atrocitásoknak.

Hangsúlyozta: az európai identitás a nemzeti önazonosságok összessége, Európa ezen kultúrák önazonosságából létezik, ezért is nagyon fontos az őshonos nemzeti közösségek védelme. Emlékeztetett, hogy az európai szubszidiaritás elve alapján lehetséges az önrendelkezés, és a székelyek semmi olyat nem kérnek, ami Európában máshol nem létezne. Aláhúzza: a székelyföldi magyarok nem etnikai autonómiát akarnak, hanem területit, amire számos példa akad.

A magyarok békében akarnak élni mindenkiel, de azt szeretnék, hogy a magyar közösségeknek is jusson annyi jog, mint Európában bárkinél – mondta. Kiemelten szólt az ukránai magyar közösség nehéz helyzetéről, szűkülő jogairól.

Emlékeztetett, hogy az őshonos nemzeti közösségek Európa lakosságának 10 százalékát teszik ki, míg a migránsok ennek felét, utóbbiakról mégis sokkal több szó esik az uniós intézményekben, ahogy a genderkérdésről is, a kérdéskezelésben „szívfacsaró a kontraszt”. Rámutatott: tenni kell azért, hogy Európa visszanyerje tartását, a nemzeti kisebbségek ügyével is foglalkozzon.

„Kollektív jogok nélkül integrálni egy közösséget asszimilációt jelent” – jelentette ki Kalmár Ferenc miniszteri különmegbízott. Mint mondta, az identitásvédelemhez az egyéni és

kollektív jogok is szükségesek. Közölte, hogy „az identitás több mint néptánc, több mint nyelv”, és példaként az erdélyi német nyelvű iskolákat említette, ahol román gyerekek tanulnak.

Kitért az európai kisebbségek védelméről szóló keretegyezményre, illetve a nyelvi chartára és az ezek betartására vonatkozó jelentésekre az egyes tagállamok esetében, hangsúlyozva, hogy az uniós javítási javaslatok nem kötelezőek, nem kényszeríthetők ki. Ezért dolgozták ki ezek kiegészítésére a tagállamok jogrendjébe beépíthető öt alapvető – mondta.

Elhangzott, hogy az elmúlt időszakban globális szinten visszalépés történt a kisebbségvédelemben, és az ukránai háború nehezíti a helyzetet, nemzetbiztonsági kockázatként látja a nemzeti kisebbségeket. „Nem a nemzeti kisebbségek jelentenek nemzetbiztonsági kockázatot, hanem a demokratikus jogok hiánya” – fogalmazott Kalmár Ferenc.

Kulcsár Terza József erdélyi parlamenti képviselő, az újonnan létrehozott Magyar Polgári Erő ügyvezető elnöke a székelyföldi autonómiastátútum román parlamentbe való kétszeri benyújtását ismertette, hangsúlyozva, hogy bár nem sikerült elfogadtatni, beszéltek róla.

A politikusok kisebb incidensről is beszámoltak: a szolgálatos csendőr eltávolította az általuk a Kovászna megyei prefektúra épületére, a Fogolyán Kristóf-empléktáblához kihelyezett koszorú magyar nemzeti színű szalagját.

Kulcsár Terza József az MTI-vel közölte: a neves orvos örököse, Szotyori Nagy Áron meghívására érkeztek az épülethez, melyben az államotitása előtt Fogolyán szanatórium működött. A csendőr azzal érvelt, hogy az épületre, mivel román állami intézmény, nem helyezhetők más országok „zászlói”.

Szili Katalin az MTI-nek elmondta: Ráduly István prefektus később telefonon elnézést kért a történetért. (MTI)

Ország – világ

Októbertől jön a lehülés

A sokéves átlagnál melegebb idő várható szeptember végéig, ám október elsejétől a hőmérsékleti értékek a megszokottakhoz közelítenek, és gyenge esőkre is számítani lehet – derül ki az Országos Meteorológiai Szolgálat (ANM) előrejelzéséből. A prognózis szerint Erdélyben és Máramarosban október 1-jéig sokkal melegebb lesz az ilyenkor megszokottnál, a nappali csúcserőtekek régiós átlaga a sokéves átlagnál 6-8 fokkal magasabb lesz, 23 és 27 Celsius-fok között alakul, a minimumoké 8 és 13 fok között változik. Jövő hónap elejétől lehülés kezdődik, a nappali csúcserőtekek megközelítik a sokéves átlagnak megfelelő 18-21 fokot, az éjszakai minimumok pedig az 5-9 fokot, de még előfordulhatnak a szokásosnál melegebb nappalok. Elszórt esőzések csak október 1-je után lehet számítani. A hegyekben ezen a héten 12 és 20 Celsius-fok közötti maximumokra és 5 és 10 fok közötti minimumokra kell számítani. Október elsejétől enyhe lehülés kezdődik. Ezen a héten csapadék szinte egyáltalán nem várható, jövő héten előfordulhatnak helyi esőzések. (Agerpres)

Embercsempész bandát számoltak fel

Távol-keleti migránsok számára hamis iratok alapján román munkavállalói vízumot szerző, a Romániába érkezett bevándorlókat Nyugat-Európa felé útnak indító embercsempész-hálózatot számoltak fel Romániában – közölte kedden a szervezett bűnözés és terrorizmus elleni ügyészség (DIICOT). A vádhatóság Prahova és Ialomița megyében négy helyszínen végzett kedden házkutatásokat, és 14 gyanúsítottat állított elő, akik a vádhatóság szerint – fizetség ellenében – 2785 indiai, pakisztáni, bangladesi, nepáli és Srí Lanka-i állampolgár Romániába történő beutazását segítették elő hamis iratok alapján kiállított munkavállalói vízum beszerzésével. A Romániába legálisan érkezett külföldiekkel nem kötöttek munkaszerződést, csak ideiglenes szállást biztosítottak nekik, amíg megszervezték nyugati országokba történő illegális továbbutazásukat. A DIICOT közleménye szerint a bűnszövetkezetet a román bevándorlási hivatal (IGI) egyik „különleges jogállású”, immár tartalékos köztisztviselője is segítette: különböző pénzüsszegek fejében megkönnyítette a munkavállalói vízumok beszerzését, és gondja volt arra, hogy ezek soron kívüli kiállítása során a hatóság ne végezzen alapos ellenőrzést. (MTI)

Jövőkép a menyegződről

(Folytatás az 1. oldalról)

egy koncert, épp ahogyan kértétek. Az egyik barátod késik, kicsit kezdsz aggódni. De végül megérkezett, mesélte, a rendőrök az autópálya közepén igazoltatták a jónépet! Most komolyan, mekkora kreteinek ezek? Mással mindent megtesznek, hogy ne legyen egy-egy újabb ráfutasos baleset, ezek meg kiállnak a kurva autópálya közepébe! Mint a kamion-ellenőrző furgon a múltkor a dicsői lehajtó mellett. Az is beállt az elágazásba, hihetetlen! Jó, hogy nem történt valami államilag támogatott tragédia. De ez most nem érdekel téged, zajlik a parti, mindenki boldog, talán mondtam az előbb. Hajnalban ér véget a menet, a déli ébredés után úgy döntesz az újdonsült asszonnyal, hogy eljött a számvetés ideje. Kibontjátok a borítékokat. Húha! Szép kis summa! Ebből bőven futja a költségekre, és talán a hosszabb távú berendezésre is. Lakásrészlet, autó, bútor, mit tudomén. Ezzel már el lehet indulni az élet rögs útján. Boldogok vagytok, azt hiszem, volt erről szó az előbb is.

Délben magatok mögött hagyjátok a szállodát, elrendeztetek mindent. Az ajtóban egy ötvenes, naivfestmény-stilben rommá sminkezett kukoána vár, doszárral a kezében. Mögötte két, üveges tekintetű gorilla, pasztellszürke öltönyben, fehér zoknival. – Hová, hová? – kérdik. Mondjátok, hogy elfelé, miért? – Az nem úgy van, mennyi a végösszeg? – A mi? – A végösszeg. A zajándék. – Mi köze hozzá? – Nagyon is sok. A tervezet érvénybe lépett, megszavazta a parlament, átment a szenátuson, satöbbi. 70 százalék belőle az övök. Az adóhivatalé. A.d.ó.h.i.v.a.t.a.! Ha értik. – De hát az ajándék. Azt már egyszer megadózták attól, aki megkereste! Azt csinál utána vele, amit akar! – Így gondolja ön. Mi más-ként gondoljuk! – mondja a kukoána, mire rád támadnak a gorillák, az egyiket dinfundugradinii csapod állba, de meg sem érzi, letepernek, elveszik a borítékot, a feleséged kétségbeesetten néz, szó nem jön ki a száján. – Majd visszautaljuk a harminc százalékot, fél éven belül, havi részletben – mondja a willendorfi Vénusz. – És örvendhet, mert a tegnapi ünnepi alkalomra, élete nagy napjára való tekintettel ezúttal elnézőek leszünk, és nem teszünk feljelentést hatóság elleni erőszak miatt. Boldogok voltatok, mondtam már?

Lebukás van, felelős és bocsánatkérés nincs

Marosvásárhely elmúlt két évtizedének legfontosabb közéleti teljesítménye volt a várost 2020-ig vezető Florea-klán leváltása. Még inkább értékes eredmény ez akkor, ha arra gondolunk, hogy legalább részben sikerült meghaladni az etnikai törésvonalak szabta bénultságot, és joggal mondható el, hogy Soós Zoltán polgármesterré választása egyformán volt érdeke és sikere a város valamennyi nemzeti közösségének.

A helyi rendszerváltás Marosvásárhely valamennyi polgárának közös értéke. Ennek fényében minden, az új közigazgatás részét képező és az új döntéshozó által elkövetett tévedés, mulasztás vagy épp szándékosan – akár a személyes haszonszerzés céljával – elkövetett károkozás valamennyi vásárhelyi polgár közös jövőjét veszélyezteti, és növeli annak az esélyét, hogy a múlt és a meghaladni kívánt korábbi módszerek, valamint a közpénzkezelési gyakorlatok visszatérjenek.

Éppen ezért érthetetlen számunkra, hogyan volt lehetséges az, hogy a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal részéről nem is egy, hanem jelenlegi ismereteink szerint már két olyan tanulmányt rendeltek meg (a helyi kulturális és a sportélet kapcsán), amelyek eredményeként szégyenteljes és botrányos munkák születtek. Szomorú és jellemző, hogy ha a helyi sajtó fel nem figyel ezekre, bizonyára súlyos százezrek kerültek volna kifizetésre a város kasszájából.

A tárgyi tévedések, ordas ostobaságok és semmitmondó általánosságok sokasága alkotta, a 2023–2030-as időszakra készített városi sport- és kulturális stratégia két olyan dokumentum, amelyeket az EuroTop Consulting Kft. szerződött le 2022 decemberében – vagyis év végén, amikor a városi költségvetésben még bennmaradt pénzeket gyorsan el kellett költeni –, érdekes módon azonos összegekért (darabjait 141.491 lejért), és bizonyára nem véletlenül a már említett RMDSZ-közel „tanácsadó” cég kapta a megbízásokat.

Az adófizetők semmibevételének teteje Portik Vilmos arcpirító viselkedése. Az alpolgármester a sajtó kérdésére az első tanulmány kapcsán még azzal védte a mundér becsületét, hogy a tanulmány „nem végleges”, illetve az „csak munkaváltozat”. Ugyanakkor az érthető közfelháborodás nyomán a saját, nagy erőfőrdéssel gondozott közéleti oldalán, minden egyéb komolyan vehető magyarázat nélkül, mintha a kultúráért felelős alpolgármesterként semmilyen felelőssége nem lenne, rövid, száraz közlést osztott meg, miszerint szerződést bontanak a „tanácsadó” céggel. Magyarán: lebukás van, felelős és bocsánatkérés nincs.

Számunkra a továbbiakban is kérdés marad, hogy személyesen ki volt ezeknek a tanulmányoknak a megrendelője, ki ellenőrizte, hogy a szerződött cégnek vannak-e szakmai tapasztalatai, referenciái és megfelelő szakértői a munka elvégzéséhez, illetve – miután nyilvánvaló, hogy a közreadott főcímű művek elkészítése a töredékébe sem került a közel 300 ezer lejes szerződött árnak – a jelentős összeg kinek a zsebében landolt volna?

Az említett alpolgármester adófizetőket semmibe vevő viselkedésével kapcsolatban pedig meg kell állapítanunk: a 2020-as marosvásárhelyi rendszerváltás folytatását és a közvetlenül is közösségi felhatalmazást kapott Soós Zoltán polgármester sikerességét veszélyezteti az, aki ugyan csapaton belül van, de a bukott Florea-féle hozzáállást és módszereket hozza vissza. Ezzel ugyanis azt segíti elő, hogy a küszöbön álló újabb helyi választás a város javát akaró erők vereségével záruljon.

Meggyőződésünk, hogy Marosvásárhely nem lehet ismét a közpénzek körüli mutyizások, a felelősnélküliség, a pártos haveri érdekcsoportok és családi dinasztiák városa. Ennek fényében (és a vásárhelyiek érdekében) Portik Vilmosnak érdemes lenne megfontolnia felelőssége nyílt felvállalását, valamint alpolgármesteri mandátumának visszaadását.

Az Erdélyi Magyar Szövetség Maros megyei szervezete

Urológusok tanácskozása

Előtérben a funkcionális urológia

UROFUN 23 címmel második alkalommal tartottak funkcionális urológiai konferenciát szeptember 22–23-án Marosvásárhelyen az ország legjelentősebb urológus szakemberei és sok fiatal orvos részvételével. A konferenciát megtisztelte jelenlétével dr. Lovász Sándor, a szakterület kiváló magyarországi professzora.

Érdeklődésünkre a Marosvásárhelyi Megyei Kórház Urológiai Klinikájának vezetője, *prof. dr. Mártha Orsolya* egyetemi tanár, a szervezőbizottság elnöke elmondta, hogy a tanácskozás témája kevésbé ismert része az urológiának, ezért próbálják immár a második konferencia révén is népszerűsíteni Romániában.

– Szeretnénk felhívni a figyelmet arra, hogy a műtét nem fejeződik be a kezelés, hogy nem csak maga a műtét jelenti a kezelést, ugyanis van egy sor olyan módszer, amivel különböző, vizeletürítéssel, vizelettelődéssel kapcsolatos tüneteket tudunk nem invazív módon kezelni.

A másik célunk felhívni arra a figyelmet, hogy van sok olyan kórkép, aminek az egyik szövődménye a hólyag betegsége, az alsó húgyúti panaszok megjelenése lesz. Ezen a téren szó volt a Parkinson-kórrol, a cukorbetegségről. A diabétesz nagyon elterjedt térségünkben, és sok cukorbetegnél

látunk hólyagretenciót, vizeletvesztést, ezekről a panaszokról mutattuk be az urológusok véleményét.

A másik kategóriát a daganatos betegek jelentik, akik nagy műtéteken esnek át, mint a prosztataektómia (a prosztata eltávolítása), a cisztéktómia (a hólyagdaganat eltávolítása a hólyag egy részével együtt). Ezen a téren is számba vesszük azokat a lehetőségeket, hogy miképpen tudunk az életminőségen javítani.

Körülbelül 70–100 résztvevőre számítottunk, százan el is jöttek. Az ország minden nagyobb egyetemi központja képviseltette magát, itt volt Nicolae Cișan és Ioan Coman professzor Kolozsvárról, Gheorghe Bumbu professzor a nagyváradi egyetemről, Cătălin Pricop professzor Iași-ból, Răzvan Bardan előadótanár Temesvárról.

Különleges meghívottunk Lovász Sándor professzor, aki Kelet-Közép-Európa egyik legnagyobb szaktekintélye az intersticiális cisztitisz (hólyagfájdalom szindróma) kutatásában és gyógyításában.

A dolgozatok bemutatása mellett a tanácskozás mindkét napján poszterszekció is látható volt – tájékoztatott Mártha Orsolya professzor a Prof. Dr. Dorin Nicolescu Urológiai Egyesület szervezésében zajló esemény első napján. (bodolai)

Fotó: Bodolai Gyöngyi

Erről jut eszembe

Mintha égig emelték volna hirtelen az Országház Vadásztermét az itthoni szívmengető dallamok, amikor a Szervátiusz Alapítvány szeptember 15-i jubileumi díjátadó ünnepségén Fülel Balázs zongoraművész megszólaltatta Kodály Zoltán zongorára írt táncrondóját, a Marosszéki táncokat. Valahogy úgy éreztem, a marosvásárhelyi Kultúrpalota is ott van a pompás épületben, talán azért is, mert tudtam, hogy a zeneszerzőnek milyen sokat jelentett városunk a Székelyföld, illetve Vásárhely mekkora becsben tartja a nagy magyar zenetudós emlékét, életművét. Fontos felvilágotlani az ilyen személyes jellegű benyomásokat is, a tényekre, információkra alapozó hírügynökségi tudósítások a tudnivalókat közlik ugyan, az érzelmi tényező azonban, ami igazán emlékeztetést teheti az eseményt, többnyire elmarad. Persze így előtérbe kerülhet a szubjektivitás, és lehet, hogy másokban más hurokat pendített meg, mint

bennem ez az évfordulós ünnepség. De talán mégsem, hiszen ha a 120 esztendeje született Szervátiusz Jenőről és az alapítványt 20 évvel ezelőtt létrehozó fiáról, az ugyancsak kivételes jelentőségű szobrász Szervátiusz Tiborról beszélünk, akkor elsősorban mégiscsak Erdélyre, Kolozsvárra, Marosvásárhelyre, Csíkszékre, a Gyimesekre gondolhatunk. Az anyaországra is nyilván, ahova áttelepülve a két alkotó a megbecsülés minden vonatkozását érezhette, meg minden olyan helyre, ahol nemzetársaink élnek. Ez az alapítvány elnöke, a rendezvényt vezető Szervátiusz Klára ünnepi beszédéből és az egész műsorból is kiviláglott, benem mégis az eseményen végig lojalpatrióta énem igyekezett felülkerekedni. Nem viaskodtam vele, noha ezúttal kolozsvári művész, a hosszú ideje Budapesten élő és dolgozó kiváló festő-grafikus, Árkossy István vehette át a Szervátiusz Jenő-díjat. Megérdemelten,

tegyük hozzá, és azt is, hogy felesége, Toszó Ilona színművész révén egy kicsit ő is vásárhelyi. Árkossy a 21. képzőművész, akit ez a megtiszteltetés ért. Marosvásárhelyről Kákonyi Csilla és Barabás Éva festőművész is magáénak tudhatja az elismerést. A szovátai szobrász Bocskay Vince ugyancsak Csíkszeredából Márton Árpád. Az elhunytak közül Páll Lajost és Gaál Andrást említhetem. Erdélyi kitüntetett a magyarországi Berkenyén lakó grafikus Bardócz Lajos is, moldvai csángó a keramikumművész Petrás Alina és Petrás Mária. A többi díjazott Délvidéken, Kárpátalján, Felvidéken, Magyarországon vált elismert alkotóvá. A 20 éves Szervátiusz Alapítvány két átfogó kiállításon mutat be válogatást munkáikból. Az elsőre október 3-án kerül sor a Csíki Székely Múzeumban. A következő Budapesten, a Múcsarnokban várja a közönséget 2024 februárjában.

A Szervátiusz Alapítvány évente

egy alternatív díjat is kioszt olyan személyeknek, akik, akárcsak a képzőművészek, munkájukkal jelentősen hozzájárulnak a magyar nemzeti identitástudat erősítéséhez. Ebben az évben Bánky Zsuzsanna anyaországi gyöngyészkerészítő mester a díjazott. És van még egy fontos kezdeményezése az alapítványnak: a Szervátiusz Tibor-ösztöndíj. Ezt egy éven át egy művészeti oktatásban kitűnt, tehetséges diák kapja. A 2023-as kiválasztott ösztöndíjas szintén Marosvásárhelyi képviseli. Dregics Dániel az itteni művészeti liceum végzettje, egyetemi szinten folytatja tanulmányait. Mint mondta köszönetbeszédében, az anyagi támogatás erkölcsi ösztönzőként is hatalmas biztatás számára a továbbiakban.

Jó adni, hangsúlyozta az alapítvány elnöknője. Ennek jegyében az ünnepi díjátadón adományozásnak is tapsolhattak a jelenlevők. Szervátiusz Tibor Krisztus-domborművét az Országház alakuló imacsoportjának ajándékozták, a

fából faragott, festett Színes Madonna a Magyarok Nagyasszonya Ferences Rendtartomány tulajdonába került. Berhidai Piusz tartományfőnök lélekteli köszönetében hangsúlyozta: „Számunkra fontos ez az emberközelség, és köszönjük, hogy hivatásunknak erre a mozzanatára is emlékezett ez a szobor.” Az egyszerű, közvetlen, emberközel megnyilatkozás és stílus abból az archív filmrészletből is sugárzott, amelyen Szervátiusz Jenő vallott néhány szobráról és ars poeticájáról. A díjazottak cizellált szavakkal megformált laudációit pedig Jánosi Zoltán irodalomtörténészről, illetve Igyártó Gabriellától, a Népművészeti Egyesületek Szövetségének elnökétől hallhattuk. A bensőséges hangulathoz Lázár Csaba színművész, Timár Sára népdalénekes, zeneszerző és Szabó Dániel cimbalomművész megkapó közreműködése is nagyban hozzájárult. A műsorzáró Kodály-mű ismételtelen a kezdő szintre izzította az ünnepi összejövetelt.

N.M.K.

Színházi tájfutás és Pilvaxer-koncert Hatalmas siker volt a drámanapi eseménysorozat!

Óriási sikernek bizonyult az ötlet, mely szerint rendhagyó, vidám, közönségformáló és csapatépítő eseménysorozattal ünnepli meg idén a magyar dráma napját a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata. Aranka György szobrának hagyományos, délutáni megkoszorúzását leszámítva rendhagyó programokkal várta a társulat az érdeklődőket a színház épületébe – a szokatlan rendezvénysorozat pedig hatalmas népszerűségnek örvendett.

A drámanapi ünnep 17.30 órakor kezdődött Aranka György szobránál, ahol Varga Balázs színművész olvasta fel Berekméri Katalinnak, a Tompa Miklós Társulat művészeti igazgatójának az alkalomból írott üzenetét, ezt követte a koszorúzás.

19 órakor kezdődött az első *Színházi tájfutás*, amelyre a vártat is meghaladó számú, 19 csapat nevezett be. A verseny lényege az volt, hogy a közismert tájfutáshoz hasonlóan, egy térkép segítségével, az épület különböző, a nagyközönség által eddig nem látogatható pontjait, helyiségeit kellett megtalálni a versenyzők, ezeken a rejtett pontokon pedig a társulat színészei várták őket a magyar drámairodalommal, illetve a Tompa Miklós Társulat előadásaival kapcsolatos kvízkérdésekkel. És a versennyel ismét megpezsdült a színház – a hatalmas épület különböző termeiben, folyosóin, emeletein, irodáiban, zezugaiban, súlylyesztőjében és zsinórpádlása alatt,

díszletraktára és festőműhelyei mögött a jobbára fiatalokból, tizen-huszonévesekből (de nem csak – akadtak negyven-ötvenesek is) álló csapatok tagjai keresték lelkesen a különböző helyszíneket, vitáztak a kérdésekre adott válaszokról, kilincseltek az ajtókon. Szinte nem volt olyan pont az épületben, ahol párpercenként ne bukkant volna fel egy többtagú, térképet lobogtató, nevető, útvonalat böngésző vagy éppen szaladó társaság. Ahogy az egyik csapat tagja megjegyezte: – Imádom! Végre olyan helyeken járunk, ahol nem volna szabad!

A verseny a délutáni eseménysorozat központjaként szolgáló Underground teremben ért véget, ide hozták a kitöltött kvízlapokat a csapattagok. És itt vette kezdetét 21 órakor a társulat színészenekarának, a Tompa Pilvaxer Bandnek a nagy sikert arató, lokálhangulatú, a verseny résztvevőin kívül is számos nézőt bevonó koncertje, amelynek dalai között a helyes kérdéseket, majd a nyertes csapat kiletét ismertették *Gecse Ramóna* és *Bokor Barna* színművészek. Az első színházi tájfutást félpontnyi különbséggel az Orientheater nevű csapat nyerte meg. Gratulálunk!

És joggal kérdezhetik, hogy miért az első Színházi tájfutás? Mert jövőre a második következik!

**Kaáli Nagy Botond
A Tompa Miklós Társulat
sajtóirodája**

Fotó: Metz Balázs

Pénteken, 13-án dupla epizóddal kezdődik a Dunán az idei év legjobban várt magyar sorozata

Október 13-án, pénteken nem kerül el a szerencse a Duna nézőit, ugyanis most már biztos, hogy aznap 22 órakor dupla epizóddal debütál az idei év legjobban várt szenedélyes történelmi kalandfilmsorozata, a Tündérkert. Azt is mutatjuk, hogy milyen lesz a főcím és a sorozat plakátja.

Égész este Tündérkert

Rögtön két résszel indul október 13-án, pénteken kelet-európai idő szerint este 10 órakor, és utána heti rendszerességgel látható minden pénteken a Dunán az a 8 részes sorozat, amely Móricz Zsigmond Erdély-trilógiájának első, Tündérkert című kötete alapján készült. Aki a kulisszatitkokra is kíváncsi, másnap, október 14-én, szombaton 17.30-kor a Hogy készült a Tündérkert? című werkfilmről megtudhatja, milyen instrukciókat adott a rendező, hogyan oldották meg a kaszkadőrök a legveszélyesebb feladatokat, hogyan készültek az élethű maszkok és a véres sebhegyek, és mit csináltak a színészek két felvétel között a közel 100 napos forgatás alatt?

A Tündérkert története rengeteg szerelmet, szenvedélyt, csatát, hatalmi harcot, árulást és hűséget ígér egy viharvert történelmi időszakban. Vajon ellen tudnak-e állni hőseink – a szemtelenül fiatal és vakmerő fejedelem, Báthory Gábor, a komoly és harcedzett Bethlen Gábor, a véres grófnő néven ismert Báthory Erzsébet és valamennyi hozzájuk kapcsolódó történelmi személyiség – a kísértéseknek egy olyan korban, amikor elég volt egy pillanat, hogy a barátból ellenség váljon, amikor mindenki csak magában bízhatott, és néha már magában sem?

A Nemzeti Filmintézet támogatásával, a MEGAFILM Service és az MTVA koprodukciójában készült fordulatok történelmi sorozat nem csupán férfiaknak szóló politikai dráma, hiszen megjelennek benne izgalmas női karakterek is – és velük együtt a szenvedély ezer színe.

Báthory Gábor szerepét Katona Péter Dániel, Bethlen Gáborot Bokor Barna játssza. A Tündér-

kert gyönyörű és izgalmas női karaktereit mások mellett Szamosi Zsófia, Szőke Abigél, Dobos Evelin, Gáspár Kata, Balsai Móni, Parti Nóra és Éder Enikő alakítják, mellettük főbb szerepekben többek között Kálloy Molnár Péter, Rajkai Zoltán, Pataki Ferenc, Lukács Dániel, Pál D. Attila, Dimény Levente, Henn János és Németh B. Kristóf látható.

Producerek: Helmezy Dorottya, Kálomista Gábor, rendező: Madarász Isti, vezető író: Bereményi Géza, Tasnádi István, epizódíró: Jeli Viktória, a forgatókönyvek végleges verziójának írója Horváth András Dezső, operatőr: Garai Gábor, vágó: Rumbold László, látványtervező: Pintér Réka, art director: Szöllősi Géza, jelmeztervező: Zelenka Nóra, zeneszerző: ifj. Balogh Ferenc, gyártásvezető: Endrődy Balázs, történész szakértő: Oborni Teréz.

Dallamtapadás: telefonra is letölthető lesz a sorozat főcímdala!

A szenvedélyes történelmi kalandfilmsorozat központi szereplőit és az alkotókat a főcímben is megismerhetjük. A Tündérkert sodró lendületű főcímdalát ifj. Balogh Ferenc szerezte. A fülbebeszó dallam többféle hangszerelésben, telefonos csengőhangként letölthető lesz iPhone-ra és Androidra készülőkre egyaránt. A QR-kód október 5-től érhető el a Megafilm és az MTVA Facebook-oldalairól.

Főcím YouTube: <https://youtu.be/cQ7xm54MY-Y>

Főcím Vimeo: <https://vimeo.com/867634023/0eafc0e216>

Altalános iskolás régi délelőtti hangulata lett úrrá rajtam nemrég. Nem a levegőtlen tanórákon átélt

kisdiákos szorongás vagy a későbbi tinis lebegés matek-, kémia- vagy fizikaleckék befogadása alatt, azaz helyett – valami egészen más környékezett meg: a mindig várt kicsengetések szabadságának íze. Mégpedig szó szerint. Annak idején a tanintézetünk udvarán rendszerint már a reggeli órákban feltűnt a péksüteményes „szekér”, amelyben a kiflik és perecek mellett lángosok is sorakoztak. Volt, amikor a dzsemes, máskor a túrós vagy a káposztás volt a kedvencem, de bármelyik mellett is döntöttem éppen, a puha tészta és nagyszerű töltelék igazi kulináris élményként hatott – bár ezt a kifejezést még nem is ismertem akkoriban.

Az azóta eltelt csaknem három évtized alatt valahogy elhalványult ez az emlék, pedig sokszor, sok helyen laktam jól azóta lángosokkal. A múlt hét egyik délelőttjén azonban teljesen váratlanul – mint egy régi, lezáratlan szerelem – újra rám talált a hajdani hangulat. Igaz, nem egy iskola udvarán, ahogy egykor; hanem a marosvásárhelyi Cuza Vodă utcai nagy piac zsongásában. Miközben a kedves arcú lángoskészítő kiszolgált, barátommal egyetértetünk abban, hogy itt nemcsak jól bánnak a vevővel, hanem a termék ára is fogyasztóba-

rát. Ezt én annál is inkább így gondoltam, mivel, amikor a nyáron egy terepmunkáról hazafele jövet a kollégámmal megálltunk két település között egy útszéli büfénél, több mint kétszer ennyi pénzt kért az eladó egy lángosért – amiről akkor inkább lemond-tunk.

Kíváncsi lettem arra, hogy milyen történetet hordoz magában ez a kliensei nyelvén ritka jól értő, barna hajú asszony – akiről közben az is kiderült, hogy Népszerűség-olvasó –, és némi tétovázás után sikerült is rávennem egy beszélgetésre.

– Alsósófalván születtem egy háromgyermekes családban – pergette vissza az időt a kezdetekig Kádár Emese. – Szép gyermekkorom volt, sokat jártunk Parajdra, a fiútestvérem ott dolgozik a sóbányában. Miután elvégeztem az iskolát, a szovátai tejjárban kaptam állást. A pasztörizálásnál voltam három műszakban. Fizikailag elég megerőltető volt az a munka.

– Hogy alakult a magánélete? – kérdeztem.

– Férjhez mentem, és megszületett a lányom. Miatta költöztünk be Marosvásár-

Az igazi lángos íze, melege

Hétköznapi történet

– Nagy Székely Ildikó –

helyre 12 éves korában, hogy itt folytassa a tanulmányait. Engem az itteni álláslehetőségek is motiváltak. A tejjári munka miatt nagyon fáj a lábam, ezért is jöttem el onnan, bármennyire marasztaltak. 2004-ben a Gyémánt piacra vettem fel, ott kezdtem a lángoskészítést. Négy évet töltöttem azon a munkahelyen, utána kerültem ide. Minden-

nap kora reggeltől délután 3 óráig szolgálom ki a vásárlókat.

– Gondolom, sok a visszatérő vevő – jegyeztem meg.

– Igen, sikerült kialakítanom a klienskörömet. Sok faluról bejövő piaci árus is vásárol tőlem lángost, és mások is. Gyakran mondják, hogy a városban itt sütik a legfinomabbat ebből a termékből.

– Mindig emyifjélet lehetett itt kapni?

– Kezdetben, 2008-ban csak sajtos-tejjőlős-fokhagymást. Aztán bevezettem a sajtosonkást, a káposztást és az eperdzsemest.

– Van-e valami titka annak, ahogy ezek a lángosok készülnek?

– Azt nem árulhatom el – villant át játékos derű beszélgetőtársam arcán. A következő pillanatban megszólalt az előtte lévő mobil-

telefon. Fiatal szőke nő és két tündéri kisgyermek – egy apró legényke és egy valamivel nagyobb leányka – kacagott rá a képernyőről. Pár kedves szót váltottak, aztán megegyeztek, hogy kicsit később folytatják a beszélgetést.

– Németországban él a lányom, de mindennap négyezer-ötször is felhív, és olyankor az unokáimat is láthatom, hallhatom – magyarázta Kádár Emese. – Ők – az egyéves és öt hónapos kislány és a négyéves kislány – a mindenem. Október 5-ére várom őket haza.

Beszélgetésünk végén visszakanyarodtunk a piaci világhoz.

– Mióta elszaporodtak a nagyüzletek, sokkal kevesebben járnak ide vásárolni – jegyezte meg a lángoskészítő.

– Gondolom, a pandémia sem kedvezett a kereslet alakulásának – vetettem fel. Beszélgetőtársam helyeselt, majd hozzátette, hogy a világiárvány idején három hónapon át a sütőde is be volt zárva, azt az időt ő Németországban töltötte a lányáéknál.

– A legnagyobb boldogság velük lenni, arra azonban, hogy költöztem hosszú távra hozzájuk, nem tudtam igent mondani. De a mostani találkozásig már számolom a napokat – mosolygott újra beszélgetőtársam tekintete.

Tájékoztató körút

A zsebszerződések rendezésére vonatkozó törvényről

Mint ismeretes, Románia 2021. november 8-i Hivatalos Közlönyében megjelent a 2021. évi 264. sz. törvény, amely módosítja és kiegészíti a kataszteri és ingatlan-nyilvántartásra vonatkozó 1996. évi 7. sz. törvényt, valamint az 1991. évi 18. sz. földtörvény 121. cikkelyét. Ennek alapján egyszerűsített eljárásban telekelhetik a kül- és belterületeket azok, akiknek birtokába korábban ún. zsebszerződések alapján kerültek bizonyos mezőgazdasági területek, vagy azok, akik esetében nem rendezett a házhoz tartozó udvar és kert jogviszonya. A jogszabály-módosítást Császár Károly Zsolt, az RMDSZ szenátora kezdeményezte. A jóváhagyás után megjelent a törvény alkalmazási szabályzata is. Ennek alapján készült egy gyakorlati útmutató is, amely a leggyakoribb esetekből kiindulva lépésről lépésre mutatja be, hogy mi a teendő a tulajdonjog rendezéséhez. Májusban, júniusban és szeptemberben néhány községben tájékoztatták az érintetteket az eljárásról. A körúton felmerültekről a jogszabály-módosítást kezdeményezővel beszélgettünk.

Vajda György

– Miért tartja fontosnak, hogy minél többen értesüljenek a törvény biztosította lehetőségekről?

– Hosszú utat jártam be a jogalkotás útvesztőiben, míg végül sikerült eredményeket elérni egy igen fontos probléma megoldásában, amely nagyon sok embert érint. Korábban Gyulakután jegyzőként, utána pedig szenátorként fogadóórán számtalan olyan helyzettel találkoztam, amelyre a joghézag miatt nem volt megoldás, ezért feltett szándékom volt, hogy a telekkel kapcsolatos sajátos helyzeteket rendezzük. A jogszabály utolsó módosítása elég hosszú folyamat volt, mivel az USR az Alkotmánybíróságon megtámadta a kezdeményezést, de a taláros testület elutasította a beadványt. Különben ez az ügy többnyire erdélyi specifikum, mivel Erdélyben az Osztrák–Magyar Monarchia idejéből léteznek telekkönyvi nyilvántartások. (Sz.m. tulajdonképpen Mária Terézia császárnő rendelte el először a tulajdonjog bejegyzését Erdélyben.) Nem volt könnyű eljutni addig, hogy a jogalkotó kollégák megértsék: a törvényt nem fentről lefelé, hanem fordítva, a gyakorlati oldalról megközelítve kell megalkotni és alkalmazni, ugyanis azt tapasztaltuk, hogy bármilyen törvényt módosítást eszközölünk, ezek a gyakorlatban nem mindig kivitelezhetők, nem lehet alkalmazni bizonyos helyzetekre. Végül megfordítottuk a megközelítést, és sokszor reggeltől estig tárgyaltunk a bukaresti és a vidéki kataszteri hivatalokban, hogy találjuk meg a legmegfelelőbb megoldásokat, amelyek működnek, és ezeket foglaltuk a jogszabály-módosító javaslatba, amelyet végül elfogadtak, és idén az alkalmazási módszertant is kidolgozták, amely jelen esetben összhangban volt a törvényhozók elképzeléseivel. Most már elhárult a törvény alkalmazásának minden

jogi és eljárásbeli akadálya, ezért tartottuk fontosnak, hogy erről tájékoztassuk az érintetteket. Mivel a jövőben valós esély van arra, hogy a földalapú támogatásokat igénylőknek telekkönyvvel kell bizonyítaniuk tulajdonjogukat a használt földterületek fölött, ez negatívan hathat a mezőgazdászokra. Ezért érdemes idejében a tulajdonjog tisztázása, amelyben a fent említett jogszabály is hathatós segítséget nyújt.

– Többször írtunk erről, de azért ismételjük el, hogy tulajdonképpen mit is lehet rendezni az említett jogszabály alapján?

– Kétféle jogviszonyt rendez a törvény. Az egyik eljárással megkönnyíti az ún. zsebszerződéssel vásárolt területek birtoklási jogának a bejegyzését annak a nevére, aki gyakorlatilag használja, és fizeti a területtel kapcsolatos illetékeket. Köztudott, hogy főleg az 1990-es években nagyon sokan megvásároltak területeket, amelyeknek még nem volt tisztázott a tulajdonjoga, illetve, ha volt birtoklevél, akkor is kézi (és nem közjegyző előtt megkötött) adásvételi szerződésekkel cseréltek tulajdonost ezek a területek. Ezeket a vásárlók utólag bejegyezték a polgármesteri hivatalnál a mezőgazdasági lajstromba, adót fizetnek rá és művelik, de nem rendelkeznek tulajdonjogi okirattal.

A második eljárás a házak körüli udvarnak, kertnek a tulajdonjogát rendezi. Fogadóórán többször megkerestek azzal, hogy van olyan ház, amelyben több mint 40 éve lakik valaki, és nem volt tulajdonjogi okirat, ennek ellenére tisztességesen fizette az adót. Az esetek egy részében semmilyen tulajdonjogi bizonylat nincs a házról és a telekről. Egy másik helyzetben telekeltek 2,5 ár területet, viszont a valóságban jóval több, akár 10-15 ár a terület. Az a tapasztalat, hogy léteznek olyan települések, ahol a házak és a körülöttük levő területeknek akár 20-30%-a nincs telekelve.

Balavásár

– Mi a konkrét eljárás a földterületek birtoklási jogának megszerzéséért?

– Először is tisztázunk, hogy az első esetben, amikor a zsebszerződéssel megkötött adásvétel alapján került valakinek a birtokába a terület, amelyet a jelenlegi tulajdonos bejegyzett a település mezőgazdasági lajstromába, és használja, adót fizet érte, az eljárás után bejegyzik a birtoklási jogot a telekkönyvbe, majd ettől számítva három év

vattól arról, hogy az ingatlan nem képezi közvagyon tárgyát, illetve a birtokló kifizette a földterületre az adókat és illetékeket (600/2023. számú rendelet 26-os számú melléklete), közjegyző előtt tett nyilatkozatra (a 7/1996. számú törvény 41 (8)1 cikk d) pontja értelmében), a személyazonossági igazolvány másolatára. Ha már betelekeltek a területet egy korábbi tulajdonos nevére a birtoklevél alapján, akkor szükség van a telekkönyvi kivo-

ingatlan nem képezi közvagyon tárgyát, illetve a birtokló napirenden kiegyenlítette a földterület utáni adókat és illetékeket (600/2023. számú rendelet 27-es számú melléklete), egy igazolás a helyi önkormányzattól, amely igazolja, hogy az ingatlan nem képezi visszaszolgáltatás és bírósági eljárás tárgyát, nem köztulajdon; a személyazonossági igazolvány másolata. E helyzetben is a topográfus szakember nyújtja be a dokumentációt a kataszteri hivatalba. Itt is felmerülhetnek speciális esetek, az önkormányzattól kell útmutatást kérni.

– Milyen konkrét esetek merültek fel a tájékoztató körút során?

– Nagyon nagy volt az érdeklődés, ami azt jelenti, hogy vidéken több személyt érint a tulajdonjog rendezése. Az eljárás ismertetése után szinte több időt igényelt az egyéni esetekben az eligazítás, mint a vetített bemutató. Gyakran előforduló kérdés volt például az, hogy egy adott területnek több tulajdonosa volt, és akkor kinek a nevére kell a jelenlegi használójára átírni. Ez esetben a birtoklási viszonyt a birtoklevélben szereplő személy és a használó között kell rendezni, „átugorva” a köztes vásárlókat. Egy másik kérdés arról szólt, hogy ha valaki több tulajdonostól több egymás melletti parcellát megvásárolt, telekelheti-e ezeket egyben egy területként. Ebben az esetben minden megvásárolt parcellát külön kell telekelni, a birtoklási jog tulajdonjoggá való átalakulása után lehetőség van ezeket egyesíteni.

– Folytatódik-e a tájékoztató körút?

– Természetesen mindamelllett, hogy fogadóórán szívesen látom mindazokat, akik e törvénnyel kapcsolatban szeretnének saját esetükre eligazítást, arra kértem a polgármesteri hivatalokat, hogy szervezzenek az említettekhez hasonló találkozókat. Tartottunk egy regionális találkozót ez ügyben a Nyárádmentén a polgármesteri hivatalok alkalmazottaival, következik, hogy a Küküllőmentén is leülünk a jogszabályt alkalmazókkal, de bármilyen megkeresésre szívesen állunk rendelkezésre a remutatóval. Bár az RMDSZ kezdeményezte a jogszabályt, ez nem csak magyar ügy, hiszen megyei és országos szinten sokakat érinthet. Azt szeretnénk, hogy tájékoztassuk az érintetteket, a helyszínen szerezzünk tudomást a különböző esetekről, hogy minél hamarabb találjuk meg a jogi megoldást a még nem szabályozott helyzetekre.

Nyárádszeredában

múlva, amennyiben a szóban forgó bejegyzést senki nem támadja meg, a korábbi tulajdonost kitorlik a telekkönyvből, és a birtoklási jog átalakul tulajdonjoggá. Azért döntöttünk úgy, hogy ezt a 3 éves időintervallumot alkalmazzuk, mert ez az általános elvülési időszak. A birtoklási jog bejegyzéséhez általános esetben szükség van: egy topográfiai felmérésre (amelynek költségeit a megrendelő állja), egy igazolásra a helyi polgármesteri hi-

natra is. Az iratcsomót a topográfus nyújtja be a helyi kataszteri hivatalba. A kérelem elbírálásakor első lépésként megvizsgálják, hogy minden a jogszabály szerint történt-e, ezután megjelenítik a birtokló nevét, és e dátumtól számítják a már említett három évet. A három év után a birtokló egyszerű kérvénnyel fordul a kataszteri hivatalhoz, amelyben jelzi, hogy esetében lejárt a határidő, majd ennek ellenőrzése után a hivatal a birtoklót tulajdonossá nyilvánítja. Tudni kell, hogy az általános eseteken kívül vannak a sajátos helyzetek (pl. szisztematikus kataszterezés esetében, birtoklevelek hiányában), amikor a fent említett eljárás részleteiben módosulhat, de az önkormányzatok ebben segítséget tudnak nyújtani.

– Mit kell tenni a házak tulajdonjogának megállapításáért?

– Ebben az esetben fontos az, hogy belterületekről beszélünk, és e területeken lakóháznak kell lennie. Itt vannak olyan esetek, ahol egyáltalán nem rendelkeznek telekkönyvvel, vagy létezik telekkönyv, de abban nincs feltüntetve a terület reális nagysága. Ezekben az esetekben az alábbi dokumentumokat kell összegyűjteni: egy topográfiai felmérés és dokumentáció (amelynek költségeit a megrendelő állja), egy tanúsítvány a helyi polgármesteri hivaltól, amely igazolja, hogy az

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Egyre több területen éllóvasok a kínai autógyártók

Kínában már nemcsak olcsó és biztonságos, valamint felszerelt autót gyártanak, amelyeket a régi nagy gyártók is megirigyelhetnek, hanem a távol-keleti ország készíti a Föld legáramvonalasabb autóját, legalábbis a papírforma szerint. De miért is szempont a légellenállás?

Az elektromos autók térnyerése is jelen volt a légellenállási alaktényező ipari szintű javulásában, melynek egyébként a vásárlók nem igazán tulajdonítottak jelentőséget. Talán a szupersportautóknál, amelyeknél számított mind a gyorsulásnál, mind a végsebességénél. Aztán a villanyautók megváltoztatták a trendet, mivel a légellenállás közvetlen kapcsolatban van a fogyasztással. A tényező komoly mértékben befolyásolhatja azt, hogy mekkora lesz egy egyszerű elektromos autó hatótávolsága. Ennek fényében nem is meglepő, hogy elkezdődött a számháború, hogy melyik gyártó

tudja a legjobb légellenállási tényezővel rendelkező autót elkészíteni. A Tesla is ott van az élmezőnyben, de két évvel ezelőtt a Mercedes EQS átvette a vezetést. Egészen mostanig, amikor egy teljes ismeretlen márka gyári mérése letaszította a méregdrága luxusautót a trónról.

A kínaiak olyan szinten jelentenek be újabb és újabb márkákat, hogy azt már szinte lehetetlen követni. Ezért nem is meglepő, hogy egészen eddig még szinte senki nem hallott a YangWangról, ami a BYD prémium almárkája. Ők állították be az új rekordot áramvonalasság tekintetében, igaz, ezt még csak gyári mérések igazolják, független méréssel még nem igazolták. Arról van szó, hogy az almárka U6-os modelljének alaktényezője 0,195 a gyár mérése szerint, amivel átvette az első helyet a Mercedes-Benz EQS-tól, ami 0,20-as értékkel büszkélkedhet. A különbség nem nagy, természetesen ez is számít

valamit a fogyasztásban, viszont ebben a kérdésben sokkal nagyobb szerepe volt annak, hogy egy kínai gyártó képes-e átvenni a vezetést ilyen tekintetben is. A YangWang U6 pedig bebizonyította, hogy igen.

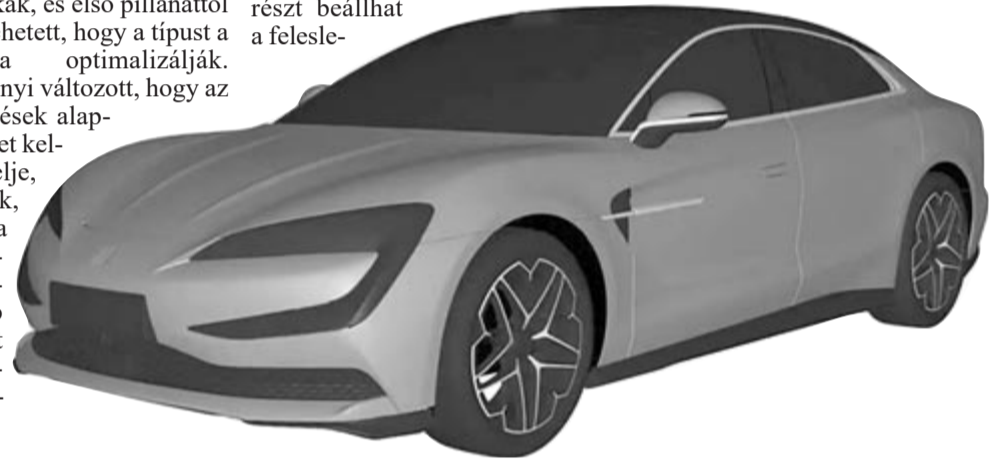
Az U6-ról már korábban is terjedtek pletykák, és első pillanattól fogva tudni lehetett, hogy a típust a légellenállásra optimalizálják. Mindössze annyi változott, hogy az első híresztelések alapján az U7 nevet kellett volna viselje, de úgy tűnik, hogy azt a gyártó megtartja egy későbbi, feljebb pozicionált modellje számára. Az U6-ról egyelőre nincsenek fényképek,

sem hivatalosak, sem nem hivatalosak. A külsejét csak a hatóságokhoz benyújtott számítógépes tervrajzokon lehet megtekinteni. Ezek arról tanúskodnak, hogy a kocsi semmi újat nem mutat. Röviden egy nagy szedánról van szó, amelynek részletei innen-onnan ismerősek lehetnek, azaz kínai szokásnak megfelelően, ami máshol bevált, azt lemásolták.

A hajtásról sem árultak el sok részletet. Annyit lehet tudni, hogy a YangWang U6 elérhető lesz villanyautóként, tölthető hibridként és kiterjesztett hatótávú elektromosként is. Utóbbi azt jelenti, hogy beszerelnek egy kis benzinmotort, ami generátorként működik, és tölti az akkumulátort, ezzel nyerve még néhány kilométert. A három változat közül a legizgalmasabbnak viszont a tisztán elektromos tűnik, ezzel kapcsolatban terjednek ugyanis olyan hírek, amelyek értelmében a teljesítménye elérheti az 1100 lóerőt, ezt négy elektromos motor garantálhatja. Ha ez bekövetkezik, az két dolgot is jelent: egyrészt beállhat a felesle-

gesen erős és gyors villanyautók sorába, másrészt azt, hogy Kínában is készül szupersportautókat megszerző elektromos típus.

Az alaktényezőre visszatérve érdemes kontextusba helyezni a YangWang és a Mercedes értékét, mert nemcsak ők tudtak jó légellenállású autót készíteni. A Tesla Model S és a (szintén kínai) Nio ET7 1,208-at tud, a Lucid Air 0,21-et, a Porsche Taycan pedig 0,22-et. Ezek az értékek a gyakorlatban hatótávolság szempontjából is nagyon közel vannak egymáshoz, a legfőbb különbség közöttük az, hogy melyik a legjobb, elméletileg ezt a szerepet most az U6 tölti be. De az igazán érdekes az, hogy már három évtizeddel ezelőtt is voltak olyan autók, amelyek megközelítették ezt a szintet, sőt elérhetőbbek is voltak árban, mint az imént felsoroltak. A harminc-egynéhány évvel ezelőtt bemutatott Opel Calibra légellenállási együtthatója 0,26 volt, azaz nem is marad le annyival, még ma sem, az élmezőnytől.

YangWang U6

Forrás: YangWang

Bitangerős villanszedánt mutatott a Volkswagen

Volkswagen ID.X Performance, az 550 lóerős elektromos Passat-utód

Forrás: Volkswagen

Az ID. Drivers Club Svájcban tartott találkozásán mutatta be a Volkswagen a Passat elektromos párját, megfelelőjét, az ID.7-et, pontosabban annak is a nagyon erősre hangolt sportváltozatát. Olyannyira sikerült felhúzni az autót, hogy az ID. márkacsáláért felelős marketingvezető, Maria Soni Reissfelder is azt nyilatkozta a szaksajtónak, hogy kihozták a maximumot az MEB platformból.

A komoly teljesítménynövekedés a Volkswagen számára nem volt elegendő, „át is öltöztették” az ID.7-et, aminek a sportos változata elől-hátul karbonból készült lökhárítókat kapott, amelyek alján egy piros csík fut végig, ami alighanem a GTI-kre való visszautalás. Ezenkívül egy látványos spojler és karbon sportüléseket is kapott az autó, aminek nem mellesleg 60 milliméterrel csökkentették a hasmagasságát. A futóműben nemcsak a leültetés, az alacsonyabb hasmagasság az egyetlen újdonság, a rugókat is keményre cserélték, 20 colos felniket sze-

reltek az autóra, amelyekre Michelin Cup 2 R gumikat, azaz utcai használatra a legkomolyabb sportgumikat tettek fel. Szükség is van rájuk, hiszen az autóban hátul egy állandó mágneses szinkron-, elöl pedig egy aszinkronmotor kapott helyet, amelyeknek az összteljesítménye 550 lóerő, ezt a teljesítményt pedig valahogy le kell tudni tenni az aszfaltra. Még akkor is, hogy ha ez az autó ebben a formában sorozatgyártásba soha nem fog menni.

Az ID.7 sportváltozatát ugyanis csak a show kedvéért rakta össze a Volkswagen, nem tervez belőle sem nagy, sem kis szériás modellt. Azonban az már elképzelhető, hogy a jövőben a különböző sportos, sportosabb változatok megtervezésekor, kialakításakor fel fognak használni olyan elemeket, amelyeket most szereltek be az ID.X Performance-ba, továbbá arra is nagy esély van, hogy az ID.7-ből is készül majd egy sportosabb változat, természetesen nem 550 lóerővel.

Európában minden második eladott új autó SUV

Az már évek óta megfigyelhető trend Európában, hogy az SUV-k egyre nagyobb teret hódítanak, és lényegében a más formájú autót kiszorítják a piacról. Az idei első fél évben azonban egy fontos mérföldkövet léptek át: az eladott új autók több mint fele hobbiterepjáró volt 2023 első felében. Erről az Automotive News Europe számolt be a Dataforce statisztikái alapján.

Az idei első fél évben az SUV-eladások az új autók 51%-át tették ki, a statisztika másik fele viszont még meglepőbb, ugyanis 23%-kal nőttek a városi terepjárók eladásai a múlt év azonos időszakához képest. Abszolút számokban kifejezve ez azt jelenti, hogy 3,37 millió hobbiterepjáró talált gazdára, és a legnagyobb darabszámban eladott típusok tízes listájában is csak SUV-k találhatók meg.

Az talán senki számára nem meglepő, aki követte a negyedéves és a havi eladásokat, hogy féléves lebontásban is a Tesla Model Y

végzett az első helyen, amit a Volkswagen T-Roc és a Toyota Yaris Cross követ. A Tesla esetében az Automotive News Europe kiemeli, hogy a tavalyihoz képest 207%-kal növekedett a típus eladása, azonban itt van egy kis fordítás. Tavaly még nem állt rendelkezésre Európában elegendő Model Y, illetve 2022 tavaszától kezdődött meg az értékesítés. Tehát nem meglepő az, hogy ekkorát tudott ugrani az eladási arány, persze ezzel együtt is szép eredményt könyvelhet el az amerikai villanyautó-gyártó.

Ha alkategóriákra bontjuk az eladási ranglistát, akkor az figyelhető meg, hogy a legnagyobb példányszámban a kis SUV-k fogytak, ezekből 1,13 millió talált gazdára. Második helyen a kompakt SUV-k állnak, amelyekből 999 ezret értékesítettek a kontinensen. A harmadik kategória viszont nem a hobbiterepjáróké, hanem egy sokkal racionálisabb formavilág, a kisautóké, ezekből 913 ezret adtak el az első fél évben.

Tesla Model Y, a legnagyobb példányszámban eladott típus Európában az idei első fél évben

Forrás: Tesla

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Marosvásárhelyen közlekednek az iskolajáratok

A vidéki diákok is igénybe vehetik

Közlekednek a helyi önkormányzat által fenntartott iskolajáratok. A szeptember első napjaiban hozott kormányhatározat életbe lépését követően immár a vidékről érkező diákok is felszállhatnak a marosvásárhelyi iskolajáratokra.

Az oktatási intézményüktől igényelt igazolás birtokában bizonyítják, hogy valamelyik tanintézmény diákjai. Akárcsak tavaly, idén is a Ma-

rosvásárhelyen tanuló diákokat a város távolabbi lakótelepeiről az oktatási intézmények felé szállítják az iskolabuszok.

Az Iskolajárat megkülönböztető jelzéssel ellátott buszok hétköznaponként reggel 7.15-7.30 óra között közlekednek a 10, 12, 18, 19, 23 és 32-es számú vonal útvonalán. Minden buszon rendőr felügyeli a gyerekek biztonságát. (szer)

Fotó: Szer Pálosy Piroska

A Román Nemzeti Bank nevében

Újabb telefonos adathalászat

A Román Nemzeti Bank nevében és az intézmény telefonszámának csalárd használatával próbálkoznak az adathalászok (spoofing-támadás). Az intézmény mindenkit arra kér, ne reagáljanak az intézmény nevében személyes adatokat kérő vagy pénzügyi adathalászt igénylő csalók utasításaira.

A Román Nemzeti Bankhoz számos panasz érkezett, amelyekben magánszemélyek arról számoltak be, hogy a Román Nemzeti Bank honlapján szereplő telefonszámokat (021 313 04 10 vagy 021 315 27 50) olyan személyek használták, akik azt állították, hogy a Román Nemzeti Bank nevében beszélnek, állítólagos online hitelekkel kapcsolatban, amelyeket a hívott személyek nevére nyújtottak.

Különböző ürügyekkel kértek személyes adatokat (hitelkérelmek megerősítése, a hitel törlése a rendszerből, kártyaadatok stb.), a hívott személy által adott válaszoktól függően).

Az intézmény vezetősége felhívja a figyelmet arra, hogy ezeket a hívásokat nem a Román Nemzeti Bank telefonhálózatából kezdeményezték, és hangsúlyozza, hogy a

Román Nemzeti Bank, mint az ország központi bankja, a Román Nemzeti Bank alapokmányáról szóló 2004. évi 312-es számú törvényben kifejezetten szabályozott feladatokat lát el, és nem jogosult hiteltermékeket vagy szolgáltatásokat kínálni a lakosságnak.

Fontos, hogy a hasonló megkeresésekre, amelyek olyan személyektől származnak, akik a BNR alkalmazottjának vagy képviselőjének adják ki magukat, és azt állítják, hogy a nemzeti banktól kértek/kaptak kölcsönt, és különböző célokra személyes adatokat vagy dokumentumokat, illetve pénzügyi adathalászt kérnek, senki se válaszoljon. A BNR vezetősége értesítette a rendőrséget a telefonszámok és a pénzügyi adathalászt nevének csalárd használatáról. (szer)

Illusztráció

Ingyenes az utazás minden diáknak

(Folytatás az 1. oldalról)

E kormányhatározat alapján a marosvásárhelyi oktatási intézményekben tanuló diákok is lakcímtől függetlenül igényelhetnek Marosvásárhely területén érvényes ingyenes utazási igazolványokat a 2023/2024 tanévre – tájékoztatott **Tatár Béla**, a Marosvásárhelyi Közszállítási Vállalat igazgatója.

A közoktatásban részt vevő diákok utazási költségeinek megtérítését célzó 2023. évi 198-as számú kormányhatározatot a szeptember 8-i Hivatalos Közlönyben tették közzé. A törvény alkalmazása értelmében minden diák – általános és középiskolai, líceum utáni oktatásban része-

sül és egyetemista – ingyenes utazási igazolványokra jogosult. A módszertani szabályok a helyi, a megyei és megyeközi tömegközlekedés, a fővárosi közúti tömegközlekedés, a belföldi vasúti, metróhasználat térítésmentességére vonatkoznak.

A bentlakásban vagy albérletben lakó tanulók számára a tanulmányi hely és a lakóhely közötti költségeket is megtérítik. A költségvetésből havonta négy oda-vissza utazás költségeit téríti meg az Oktatási Minisztérium azon oktatási intézményeken keresztül, ahol a diákok tanulnak, a kifizetés az utazási jegyek alapján történik. Az oda- és visszautazás költségeit minden munkaszüneti nap előtt két nappal

és két nappal utána ugyancsak megtérítik azon oktatási intézményeken keresztül, ahová a diákok járnak. A visszatérítés a busz, vonatjegy stb. alapján történik. Ha a tanulók számára nincs lehetőség a lakóhelyük szerinti településen tanulni, és nincs tömegközlekedési szolgáltatás sem, amit igénybe vehetnének, a tanév időtartamára havonta általános összegben részesülnek. A megyei tanácsok minden év augusztus 31-ig határozatokat fogadnak el, amelyekben megállapítják a kilométerenkénti egységnyi értéket, amely az általános összeg alapján képezi.

A Marosvásárhelyen tanuló diákok a bérleteket a Mihai Eminescu Ifjúsági Házban válthatják ki hétfő-

Megemelték a Szülőföldön magyarul program támogatásának összegét

Folyamatban az elbírált igénylések kifizetése

Az OTP Bank Románia szeptember 22-én megkezdte a Szülőföldön magyarul program részeként nyújtott támogatások több ütemben zajló kifizetését. A támogatási kérelmek pozitív elbírálásáról szóló, levélben elküldött értesítőben minden kedvezményezett esetében szerepelni fog az a dátum, amelytől kezdődően felveheti a 2022/2023-as tanévre szóló, 100.000 forintnak megfelelő 1.260 lejes oktatási-nevelési vagy hallgatói támogatást.

A kedvezményezetteknek csak akkor szükséges belátogatni az OTP Bank fiókba, ha új igénylőről van szó, vagy a személyes adatok frissítése, illetve új szerződés aláírása érdekében az értesítő levélben ezt külön kéri.

A támogatás gyorsan, egyszerűen és ingyenesen felvehető bármelyik belföldi bankautomatából. Az OTP Bank ATM-jeinél a Szülőföldön magyarul program kedvezményezettjeinek díjmentes a készpénzfelvétel, míg más romániai bankok automatáinál havi két alkalommal lehet ingyenesen készpénzt felvenni. A támogatás összege ugyanakkor bankkártyás fizetéssel is felhasználható.

„Az OTP Bank Románia stratégiai partnerként biztosítja a 2022/2023-as tanévre szóló Szülőföldön magyarul program támogatásainak kifizetését is. Minden kedvezményezett levélben kap tájékoztatást arról, hogy mikortól érhető el a számláján az 1.260 lejre emelt támogatás. Ez az összeg természetesen felhasználható bankkártyás fizetéssel, költségmentesen fel is vehető az ország bármelyik bankautomatájából, ugyanakkor különböző megtakarítási megoldá-

sok is a kedvezményezettek rendelkezésére állnak. A bankfiókba kizárólag abban az esetben szükséges befáradni, ha erre az értesítő levél külön kitér” – nyilatkozta **Fatér Gyula**, az OTP Bank Románia vezérigazgatója.

A folyamat felgyorsítása érdekében a 2022/2023-as tanévre szóló támogatások kifizetése két szakaszban történik. A szeptember 22-én kezdődött első szakaszban az összesen beérkezett több mint 141.000 igénylésből az eddig elbírálásra került 78.132 igénylés kerül kifizetésre több ütemben. A második szakaszba tartozó igénylések ütemezett kifizetésének megkezdése október végétől várható.

Amennyiben az igénylésekkel kapcsolatosan bármilyen kérdés merül fel az értesítő levélben, forduljanak a Szülőföldön magyarul irodához a 0266-244-450 telefonszámon, vagy weboldalon keresztül. Az iroda e-mail-címe:

info@szulofoldonmagyarul.ro, www.szulofoldonmagyarul.ro. A bankszámlaszámmal, bankkártyával kapcsolatos kérdésekre az OTP Bank munkatársai tudnak válaszolni, e-mail-cím: comunicare@otpbank.ro, www.otpbank.ro” – tájékoztatott **Ady-Kovács-Ferenczi Noémi**, a Szülőföldön magyarul program erdélyi koordinátora.

A legutóbbi Szülőföldön magyarul program 2023. augusztus 30-án zárult le. A pályázati felhívást meghirdető Bethlen Gábor Alapkezelő iránymutatása szerint a számlanyitásra vonatkozó lehetőséggel 2023. augusztus 30-ig nem élő kedvezményezettek már nem részesülhetnek az előző kiírás részeként fizetett oktatási-nevelési vagy hallgatói támogatásban.

Szeptember végéig közlekedik

Megszűnik a somostetői autóbuszjárat

Olvasóink telefonon arról érdeklődtek szerkesztőségünkben, hogy mikor vonják ki forgalomból a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatala által a nyári időnyben a Somostetőre indított autóbuszjáratokat.

Mint kifejtették, egyre kevesebben veszik igénybe a marosvásárhelyi önkormányzat által a Somostetőre és a Víkendtelepre indított autóbuszjáratokat, így véleményük szerint fölösleges a környezetszennyezést okozó üzemanyag-fogyasztás.

Megkeresésünkre **Portik Vilmos** alpolgármester sajtókabinete arról tájékoztatott, hogy az időnyjáratokat szeptember végéig működtetik. Azt, hogy tömegközlekedési eszközzel lehessen feljutni a Somostetőre is, a lakossági igényekre válaszolva épp azért vezették be, hogy a nyári időszakban elkerüljék a Somostető területén tapasztalt gyakori forgalmi torlódást, az állatkerbe és a szabadidőközpontba nagy számban érkező személyautók okozta környezetszennyezést. (pálosy)

Fotó: Nagy Tibor

Az olvasó írja

Szerkeszti: Mezey Sarolta

Együtt ünnepeltünk!

Szeptember 10-én, egy gyönyörű őszi napon megszólaltak a református templom harangjai, hívogatta a sáromberki és Sáromberkéről elszármazott híveket. Megtelt ünneplőkkel műemlék templomunk, és orgonánk szép hangja áhítatra hívta az egybegyűlteket.

A helybeli lelképásztor, Porkoláb Levente szívhez szóló igehirdetésében kiemelte, hogy mindnyájan drágák és értékesek vagyunk Isten előtt, s üzenetként fogalmazta meg, hogy mi is így tekintünk egymásra.

Igehirdetés után a két programvezető, Ivácon Ingrid tanárnő és Pataki Roland köszöntötte az egybegyűlteket, majd felkérte az ünnepi meghívottakat, hogy tartsák meg ünnepi beszédüket.

Kolcsár Gyula parlamenti képviselő a közösség erejét emelte ki beszédében, míg Nagyernye község polgármestere, Jánosi Ferenc köszöntőbeszédében hangsúlyozta az összefogás fontosságát.

Ezt követően Nagy Domokos tanár úr tartalmas előadását hallhattuk a gróf Teleki és báró Wesselényi családok kapcsolatáról. Az előadó gondosan összeválogatta és kivetítette a Wesselényi Kata kézimunkáit, melyek jó részét megtalálhatjuk igen jó állapotban az egyházközség tulajdonában.

Az istentiszteletet Berekméri Réka egyetemista éneke, valamint Máté Bianka szavalata tette ünneplésesebbé.

A helybeli egyházközség Shalom keresztyén ifjúsági zenekara szolgálatával újra könnyecseppeket csalt sokak szemébe. A nemzeti imádságunk elneklése után a kulturális program a közösségi házban, a Filip Judit Erika művésznő festménykiállításának megnyitójával folytatódott.

A megnyitóbeszédet megfelelő dokumentálódás után dr. Vajda András professzor mondta el. A művésznőt megtisztelte jelenlétével Pop Gheorghe irányítótanár is.

Az ünnepély elsődleges célja a közösségformálás, a találkozás öröme, a hovatartozás tudatának formálása, népünk kultúrájának ápolása, népi hagyományaink éltetése. Mindezek megvalósultak és kiteljesedtek a parókia kertjében felállított színpadon, ahol az erdőcsinádi fiatalok táncsoportja egy ropogós koreográfiával dobta fel a hangulatot.

A marosvásárhelyi Pillancsok Matei Mária tanárnő vezetésével szintén feledhetetlen pillanatokat szereztek a közönségnek. A nagyernyei férdfalárda fellépése szintén hatalmas sikernek örvendett. Az udvaron ez idő alatt különböző gyerekprogramok, kézműves-foglalkozások voltak, és a népes gyereksereg nagy élvezettel nézte a székelyudvarhelyi Legendarium csapata által összeállított, múltunkat megidéző történelmi rajzfilmeket.

Az egyéni és a páros fellépéseket is külön kö-

szönjük, hisz mindenkinek megvolt a maga szerepe a jó hangulat fenntartásában. Itt említeném meg Kóbori Andrea könnyűzene-énekesnő fellépését, aki közkedvelt énekeket hozott számunkra, a geryneszegi Gondos János remek hegedűjátékát. A két tehetséges fiatal előadó, Sándor Botond és Péter Botond zenészek kiváló muzsikája mellett jobban fogyott az ebéd is, melyet kellő szakértelemmel készítettek és szolgáltak fel a helybeliek.

Dicséret illeti azokat, akik valamilyen formában hozzájárultak, hogy ez az ünnepély valójában elérje célját.

Elsősorban legyünk hálások teremtő Urunknak, hisz az ő áldása nélkül ez nem valósulhatott volna meg.

Köszönjük az áldozatkész nőknek, férfiaknak, akik fáradságot nem kímélve segítettek a program megvalósulásában, s nem utolsósorban azon személyeknek, illetve szervezeteknek, akik/amelyek anyagilag, erkölcsileg támogatták a kulturális rendezvény megvalósulását: Nagyernyei Önkormányzat, Bethlen Gábor Alapkezelő, Benedek-Teleki Alapítvány.

Élmény volt találkozni, együtt ünnepelni, s ezután még hangsúlyosabban hirdetjük, hogy együtt egy erős közösség vagyunk.

Porkoláb Ildikó

Fotó: Porkoláb Botond

Marosvásárhely újrahasznosít?

Mint évtizedek óta hűséges előfizető, ma, szeptember 25-én, hétfő délelőtt megkaptam a Népszerűség szombati, szeptember 23-i számát. Nagy örömmel olvastam, hogy a November 7. negyedben csodálatos szelektív kukákat helyeztek el, merthogy Marosvásárhely újrahasznosít!

Bár a bel- és külkapcsolati osztály nem tüntette fel a hirdetésben a címet, ahol az új kukák találhatóak, polgári öntudattól hajtván, azonnal megkerestem ezeket.

A következő látvány fogadott:

Tisztelettel kérdem: hogy fog ez működni?

Kovács Zsuzsa

Kornisai munkálatok

Hosszú hetek óta távolról szimpátiával szemléltük a tömbházaink mögötti munkálatokat, elnézően hallgatva a munkagépek zaját. Reméltük, hogy sok korábbi észrevételünk nyomán javul majd a gyalogközlekedés – elvégre Kornisa (Párkány) sétány e városrész neve.

Az elmúlt években szépen rendbe tették a csörgő fölötti szerpentin gyalogútjait, parkot is kiképeztek. Lefele haladva szép fákban gyönyörködünk – különösen szép nyírfa szegélyezte az utat.

Aztán tavaly jött a „pályázat”, amelyet lelkesen támogattunk a jobbítás reményében.

Az eddigi eredmény? A szerpentin követő (aszfalt!) járda felszántva, a szegélyező fák kivágva, mindenütt sáncok, földhányások. Aki a Kornisa negyedből a piacra menne, annak az autótaxival való megközelítés marad. Miért? Mert úgy tűnik, ezeket a munkálatokat senki felelős szakember nem ellenőrzi napi rendszerességgel. Az a benyomásunk, hogy jószerivel a térkövezés a szempont. Az akadályok: 1. Ha a negyedből a szerpentin, illetve a csörgő felé halad a bátor gyalogos, földhányással, sánccal találja magát szemben. 2. Ha a 6-8. számok mögötti szerpentin járda halad lefele, akkor ennek lenti végén kb. 1 méteres „szakadék” várja. Ideiglenesen nem lehetett volna legalább egy lépcsőt kiképezni? Ezen a szakaszon megemelkedett a felület, ezért gyerekmagasságba kerültek a támasz-

kodást szolgáló bebetonozott vascsövek. 3. Ha a hajdani egyetemi menza alatti részen próbálkozunk, újabb meglepetéssel találkozunk: a hosszabb lejtős részt nem szakították meg lépcsőkkel, ezért életveszélyes lesz ez a szakasz (hát még télen!). Lennebb teljes egészében hiányzanak a támaszkodást szolgáló csövek, különösen kritikus a helyzet a csörgő környékén, illetve az óvoda fele haladva.

A Kornisa negyed „fizetéses” blokkjai 1969-ben épültek, számos generáció nőtt itt fel, a negyed lassan kiöregedett. Nemcsak az idős korosztály, hanem az igen nagyszámú egyetemi hallgató számára is igen nehézkes a közlekedés, nem beszélve a negyed belsejében levő káoszról, parkolási összevisszaságról, a gyalogjárda használhatatlanságáról. Lassan már a szemétszállító autót tud eljuttatni a tárolóhelyig. Kérjük, gondoljanak arra, hogy az idősebb tulajdonosok (adófizetők!) joggal várják el, hogy nagyobb törődéssel, körültekintéssel fogjanak a munkálatokhoz. És legyen felelőse ezeknek a munkálatoknak. Van mit tenni erre, valahogy követni kellene a lenti November 7. negyedbeli példát. Persze, tudjuk, a munkálatoknak nincs vége, de a jelzett hiányosságok nem sok jót sejtetnek... Reméljük, akad olyan felelős szakember, aki idős szüleire, a mozgássérültekre is gondolva veszi majd át ezeket a munkálatokat.

Berei F. Árpád

Válogatott hulladékaink

Kuszálík Péter

A hulladékgyűjtés és -feldolgozás régi gondja az illetékes elvtársaknak, de – ahogy elnézem – nehezen boldogulnak. Csavargásaim közben két módszerre figyeltem föl. 1.) Németország, 1994. A módszer tökéletes, de van egy hátránya: csak apró településeken alkalmazható. X falucskában a lakosok (a saját talicskájukkal, kocsijukkal stb.) minden vikenden elszállítják a foci-pálya parkolójára a hét folyamán összegyűlt hulladékot (mivel mindenki kertés házban lakik, nem okoz gondot a szemét ideiglenes tárolása). Talán nyolcféle hulladékot kell külön adminisztrálni (üvegpalack: 'fehér', barna, zöld), de megoldható. Minden 'darabot' a megfelelő konténerbe kell tenni, szigorú kontroll mellett. A községi adminisztráció gondja, hogy kezelő és ellenőrző személyzetet tartson. 2.) Spanyolország, 2017. Egy északi 'megyeszékhelyen' kb. hat köbméteres tartályok vannak, mindenki nejlonszakba csomagolt napi adagokat

szotyogtat beléjük; másnap hajnalban üres a tartály. Az előző napi dzsuvát elviszik és szétválogatják. Jól megfizetett emberek csinálják. (Tíz évvel korábban Barcelonában jártunk: ott belföldi alkalmazottak – tehát nem afrikai vendégmunkások – ügyködnek, mondhatni folytonosan. Van is mit melőzni, mert naponta kétféle turista gazol, szemtel.) Mindkét országban magas takarítási költségek vannak, de van is látszatja.

A központi szétválogatás előnye: csupán ötven embert (a válogatókat) kell betanítani, mert egy-egy nagyobb település lakóit képtelenség. Ugyanis hiába írják ki a konténernek oldalára, hogy mit hova kell rakni, azt nem mindenki olvassa el; a félmegoldás pedig nem megoldás. A viaszos és fóliázott papírt (tejesdobozok és hús, hal csomagolására használt, műanyagokat is tartalmazó göngyöleget) a papírgyárakban nem tudják szétválogatni, ezért nem lehet azokat 'reciklálni'.

Nálunk az újrahasznosítás még állandó gondja az illetékeseknek, nem túlzok, ha azt mondom: harminc év után is még kezdőknek szá-

mítunk. Nem vagyok hulladékügyi szakértő, de néhány dolgot megfigyeltem, s a szakik elgondolkoznak rajta (ha nem dobják el olvasatlanul a mai újságot). Azt állapítottam meg, hogy szelektív szemétyűjtésre csak értelmes, jó erőben lévő, himnemű egyedek alkalmasak. (Sajnálom, ismét a teremtés koronái vitték el a pálmát... De ezt nem én rendeztem így, hanem Darwin.)

Aszongya: értelmes. Konkrétan: 1.) ismerje a betűket (mert az új kukák oldalán eligazító feliratok vannak); 2.) tudjon disztíngálni (legalább annyira, mint Böresök a bográcsban [lásd Móra Ferenc disztíngálásról szóló novelláját]); 3.) legyen kellően magas (hogy elérje a láda födelét); 4.) erős (hogy tudja fölbillenteni a tetőt) és 5.) legyen három karja: az egyikkel tartja a fedelet, a másik kettővel válogat és rakosgat.

A 'Novi 7' piacon már korábban kitétek egy-egy műanyag és üvegpalackos gyűjtőládát. Láttam, amint egy fickó – este hét után, amikor már ingyenes a behajtás – kiszállt az Audijából, felnyitotta a kocsicsomagtartóját, és áttett a műanyag kukába két darab méretes nejlonszakot, majd elhajtott.

Hallottam, hogy üvegek is kocogtak a zsákban, ezért kitétem a kuka fedelét, és kiszedtem a 'kocogós' zsákokat: kivettem a sörösüvegeket, és áttettem a másik ládába. Tanulság: egy Audi birtoklása még nem tesz senkit öntudatos szelektálónak.

A múlt szerdán – kora délután – letettek hat új ládát a T4 és T6 blokkok közé (nyilván: az úttestre, a járda mellé). Papírfélének, műanyagnak, üvegnek és fémnek, kettőt pedig vegyes hulladéknak. Hét óra körül vizitációt tartottam: a műanyagok közé bedobtak egy elromlott vécéöblítő víztartályt az új készülék kartondobozában. Hazafias lelkesedéssel szétválogattam a műanyagot a papundeletől, és világmegegyeztetéssel elszántással kisebb darabokra téptem a kartont, hogy kisebb teret foglaljon el. Ekkor jött F. kisasszony, kezében egy kisebb 'cseréppel', benne egy életképtelen kaktusz maradványaival. „Ezt hová tegyem?” – kérdezte. „A földet a bokrok tövére, a kaktusz majd szépen elporlad vagy elhordják a hangyák, az edényt a műanyagok közé” – válaszoltam, mert tudtam, hogy a kérdést nem a bürgermájszterhez intézte, hanem hozzám. F. kisasszony törékeny alkatú, ezért nehe-

zen birkózott meg a túlsúlyos és instabil kukafedellel; nem segítettem neki, hagytam, 'hadd szokja az életet'. A neheze ugyanis csak ezután következik: jó lesz, ha mindenki erőnléti edzéseket tart, és átrendezi az életét. Változások várnak ránk: a jövőben nem lehet a kölyköt megbízni azzal, hogy fuszson le a szeméttel, mert: 1. nem éri fel a láda peremét, és nem tudja felnyitni a fedelet; 2. a simogatós telefonján épp élet-halál harcot vív az ürlényekkel. Az értelmes és jó erőnlétű családfőre várnak a közeljövő nagy feladatai: megfelelő köntösben, védőkesztyűvel kell megközeleltetnie a tartályokat (ui. tíz nap múlva a fedő emeltyűi már koszosak és ragadások lesznek), ahová majd elhelyezi a megfelelően preparált Mikulás-csomagokat. Hazatérés után ajánlatos az alkoholos öblítés (4 cent csikszentdomokosi rozspálinka vagy gyulafehérvári törköly).

Még valami. A környéken lakók még nem fedezték föl az újdonságokat, ezért az egyik áldott lélek a T5 előtti láda helyére tette le a maga áldozati adományát: észre sem vette, hogy a láda – utódok nélkül – elköltözött az árnyékvilágból. Szóval van még tennivaló.

Lesz ez még jobb is

Bálint Zsombor

Vereséggel mutatkozott be hazai pályán az 1. ligában a teremlabdarúgó-csapat az előző idény 2. liga döntőjének újrajátszásán. Most azonban egy egészen más, magasabb szintű meccset láthattunk.

Az ellenfél szinte teljesen kicserélte a keretét, több tapasztalt játékost összeszedett, mint például az egykori City'usban többszörös bajnok Mimi Stoicát, s a CSM játékában is látványos a változás Cosmin Gherman keze alatt, noha a CSM csak „ránccfelvarráson” esett át. A szigorúnak tűnő különbség dacára apró nüanszokon dőlt el a meccs, mondhatjuk, hogy a tapasztalat győzött a fiatalos lendület (a CSM keretének 80-90%-át ifik alkotják) fölött. A látottak alapján azonban lesz ez még jobb is a marosvásárhelyi együttes részéről, amelyben két olyan játékos neve is bekerült a jegyzőkönyvbe, akiket korábban nem mutattak be a keret tagjaként...

Az első félidőben kiegyensúlyozott volt a találkozó, a City'us-korszakhoz képest megváltozott (és korszerű) teremlabdarúgás-demonstrációban volt része a közönségnek, agresszív letámadással mindkét részről és modern bírálkodással, amely nem hatódott meg, ha egyik-másik játékos hatalmas kiáltozással elesett, amennyiben azt nem egy egyértelmű szabálytalanság okozta. A 3. percben egy hosszú indításból Barbócz szerzett vezetést, éles szögből lött labdája a hosszú sarokban kötött ki. Szünetig Tatar többször is látványosan védett, az ellenfélnek volt egy kapufája is, ám a házigazda csapat egyáltalán nem maradt

adós, sőt! Négyyszer találták el a féldőig a kapufát, s további nagy lehetőségeket hagytak ki.

Szünet után azonban a szerencse átpártolt a Mausoleulhoz. A 22. percben Szabó megállított egy róla leforduló ellenfelet 10 méterre, ami bevállalt sárga lappal járt, a szabadrúgást Stoica rálötte, a labda megpattant a sorfalon, de furcsa ívet leírva beszédült a kapuba, a felszabadítás csak a vonalról túlról sikerült. Három perccel később pedig Tifán duplázott egy Tattarról kijövő labdából. Gherman megpróbált a kapus lehozásával válaszolni, de egy szöglet után Cireş egész közelről újabb gólt lött, aztán a 33. percben Stoica egy elcsipett labdából saját pályáról emelt az üres kapuba. A marosvásárhelyiek szépítése a létszámfölényes támadás ellenére sehogy sem akart összejönni, s Cireş újabb találatára arra készítette a marosvásárhelyi kispadot, hogy visszaküldje Tattart a kapuba, és megpróbáljon 4-4 elleni játékban szépíteni. Ez sem sikerült.

Nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy a mérkőzés bemondója „teremrúgásra” invitálta a nézőket a találkozó előtt, majd közölte, hogy korábban a marosvásárhelyi csapat két vereséget „ért el”. Mérkőzés alatt pedig folyamatosan „személyi hibákról” beszélt, holott azok kosárlabdában vannak, a teremlabdarúgásban csapathibát számolnak. Előbbiben az adott személyt állítják ki öt hiba után, utóbbiban az egész csapatot büntetik tíz méterrel, bárki is követi el a szabálytalanságokat, ezért ezek nem is lehetnek „személyi hibák”. A városi „sportstratégia” után azonban már kezdünk semmin sem csodálkozni...

Jegyzőkönyv

Teremlabdarúgó 1. liga, 3. forduló: *Marosvásárhelyi CSM – Mausoleul Mărășești 1-5 (1-0).*

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 300 néző. Vezető: Florin Anca (Déva), Cătălin Blîndu (Vajdahunyad). Tartalék: Péter József (Sepsiszentgyörgy). Ellenőr: Mihai Kiuță (Brassó).

Marosvásárhely: Tatar – Nicola, Szabó, Barbócz, Nagy N. (Láposi, Ghila, Duca, Palistan, Nagy T., Varga, Göcsi, Chertes).

Mausoleul: Maxim (Mihalache) – Stoica, Cireş, Constantin, Dobre (Tifán, Tudose, Aramă, Petre).

Gólszerzők: Barbócz (3.), illetve Stoica (22., 33.), Tifán (25.), Cireş (29., 37.).

Sárga lap: Láposi (16.), Szabó (22.), illetve Tifán (22.), Mihalache (26.).

Eredményjelző

Teremlabdarúgó 1. liga, 2. forduló: Simándi Şoimii – Dévai CSM 2-15, Mausoleul Mărășești – Temesvári CFR 1933 3-5, Dévai West – Székelyudvarhelyi FK 5-4; *3. forduló:* Dévai CSM – Galaci United 4-4, Székelyudvarhelyi FK – Simándi Şoimii 14-2, Sepsiszentgyörgyi Sepsic SIC – Dévai West 14-2, Temesvári CFR 1933 – Bodzavásári Luceafărul 4-1, Marosvásárhelyi CSM – Mausoleul Mărășești 1-5.

Továbbra is cserejátékosok nélkül

Bálint Zsombor

Az előző fordulóhoz hasonlóan a kolozsvári kiszállásra is csere-mezőnyjátékosok nélkül utazott az Arena női kézilabdacsapata, amely az előző idényben használt játékosainak a felét elveszítette. Ilyen felállásban pedig nem igazán támaszthatott igényeket a házigazda U-val szemben, amelytől hatalmas zakót kapott.

Nehéz egy olyan marosvásárhelyi csapatról írni, amely gyakorlatilag eleve az utolsó helyre predesztinált az idényben, hiszen ha nem változik semmi, az is eredmény lesz, ha sikerül befejeznie a bajnokságot. Most már örvideni kell annak (bár a kiírás megismérlésekor bíráltuk emiatt a szövetséget), hogy mindössze 12 mérkőzésből áll a bajnokság, s nem kínozzák a csapatot a kiválósági központok elleni mérkőzésekkel. Ez az idény már az elején elúszott, most az a kérdés, van-e

távlati terv. A városi sportklub ifjúsági csapatának játékosai néhány év múlva a felnőttkorba lépnek. Lesz-e Marosvásárhelynek, annak a városnak, amelynek ebben nagy hagyományai vannak, versenyképes női kézilabdacsapata, akár az Arena, akár a CSM színei alatt?

A kolozsvári meccs történéseiről nincs sok beszámoló, hiszen a házigazdák gyors 6-1-gyel kezdtek, s az Arena egyetleneszer sem tudott két gólt dobni úgy, hogy közben ne kapjon legalább egyet, így az U szépen lassan, de biztosan növelte a különbséget (egészen húsz gólig!). Néhány beszedes statisztikai adattal ellentámadásból szerzett gólok száma: 14-0; eladott labdák száma: 6-17.

A 4. forduló mérkőzéseit október 8-án játsszák, de az Arena szabadnapos lesz, így legközelebb csak október 29-én lép pályára, amikor a Nagyvárad CSU-t fogadja. Talán addig van idő egy kicsit rendezni a sorokat...

Jegyzőkönyv

Női kézilabda A osztály, C csoport, 3. forduló: *Kolozsvári U – Marosvásárhelyi Arena 45-25 (25-12).*

Kolozsvár, Horia Demian Sportcsarnok. Vezető: Bogdan Curtuia (Brassó), Silviu Curtuia (Brassó).

Kolozsvári U: Dumanszka (Pușcaș) – Crețu 9 gól, Șerban 8, Ani-Senocico 4, Ploscar 4, Rashad 3, Stana 2 (Sava 5, Mureșan 4, Câmpian 2, Muclea 2, Daroczi 1, Chirilă 1).

Arena: Szász (Jitaru) – Țifui 7, Havasi 7, Ördög Sz. 6, Ördög A. 4, Vlad 1, Adam.

Eredményjelző

Női kézilabda A osztály, C csoport, 3. forduló: Dévai CSM – Resicabányai CSU 47-17, Tordai Liviu Rebreanu Gimnázium – Nagyvárad CSU 32-28, Kolozsvári U – Marosvásárhelyi Arena 45-25. A Temesvári CSU állt.

Kiizzadt bajnoki pont

Szabó Antal-Loránd

A labdarúgó-harmadosztály negyedik játéknappja előtt a szászrégeniek igencsak nehéz helyzetben voltak, hiszen Enyedi Andrei tanítványainak még nem sikerült pontot szerezniük, sőt az ellenfél hálóját is képtelenek voltak megzörgetni! Az Alsógárd elleni találkozó azután megtört a jég a gól- és a pontszerzés tekintetében is.

Az eredetileg a múlt péntekre kitűzött találkozót a gárdiák létszám-gondjai miatt keddre halasztotta a sportági szakszövetség. A mérkőzés első félidejét a házigazdák magabiztosan uralták, folyamatosan támadva, ám ennek dacára csupán két-három említésre érdemes gólhelyzetet dolgoztak ki. Ezzel szemben a Fehér megyei gárda szervezeten és higgadtan védekezett, s noha alig öt-hat alkalommal lépte át az Avântul térfelét, a hatékonysága több mint irigylésre méltó volt, szűk három perc leforgása alatt kétszer is betaláltak Bucin kapujába! A 12. percben S. Luca 20 méteres lövését az eléggé túlsúlyos, ámde elismerésre méltó lábjátékkal rendelkező Suciu kapuvédő könynyedén elcsipte. A túloldalon Cioară távoli kísérlete erőltelenre sikeredett, így nem okozott gondot a tapasztalt Bucinnak. A 23. percben a régeniekhez visszatérő David Potor próbálkozott lövéssel, ám a kísérlet centiméterekkel fölément. Ezt követően a nagyon szerény ké-

pességű, ám szervezeten játszók vendégekké lett a főszerep: röpke három perc alatt egyszer találtak be Bucin hálójába, a 30. percben mégis – a játék képe alapján megdöbbenő! – 0-2-t mutatott az eredményjelző. A 28. percben egy tetszetős magyargáldi támadás végén Frențiu került kihagyhatatlan lövőhelyzetbe, s mintegy 9-10 méterről nem is hibázott: 0-1. Majd alig két perc elteltével egy jobb oldali beadásból Chirlejan, senkitől sem zavartatva, közvetlen közelről saját kapuja bal sarkába továbbított (0-2)! A lecke ezzel alaposan fel volt adva az Avântul játékosainak, kezdődhetett a kinkeserves küzdelem a hátrány ledolgozásáért. A 38. percben Murar remekül ugratta ki Ghiță, ám a fiatal, Besztercéről érkezett csatár alig pár méterről erőltlenül lött kapura. (Nem mellékesen: Ghiță annyira gyenge, hogy nagy valószínűség szerint még teremfociban is nehezen állná a sarat...) Az első játékrész utolsó mozzanataiban a pöttyös a tehetséges Pangához kerül, aki mintegy 10 méterről Suciu kapuvédő mellett a hálóba továbbított (1-2), lefaragva ezzel csapata kínos, kétgólos hátrányából.

A második félidő 5. percében a frissen pályára lépett M. Pop a büntetőterület bal oldaláról, kissé zárt szögből, az oldalhálóba lött. Az 54. percben Panga kísérletezett a tizenhatos jobb sarkáról, ám a labda mellészállt, majd öt perccel később Bujor került kecsgetető helyzetbe,

de a tapasztalt csatár kapura rúgása erőltelenre sikeredett. A 65. percben majdhogynem végérvényesen megpecsételődött a találkozó sorsa, amikor egy gyors ellentámadás nyomán Grosu egyedül nézhetett farkasszemet Bucinnal, ám pár méteres lövése elkerülte a hazaiak kapuját! És ahogyan az a labdarúgásban általában lenni szokott, az elpuskázott hatalmas helyzet alig három perccel később megbosszulta magát: Bujor a bal szélről remek ütemben végzett el egy szabadrúgást, a játékszeret valószínűleg a csapat egyik legjobbjának, Truțănak a fejére varázsolta, aki 9-10 méterről Suciu kapujába bólintotta (2-2).

Noha a végső hármasszó elhangzásáig több gól nem esett, az összecsapás elismerésre méltó színvonalúra nőtte ki magát. A ritmusra nem lehetett panasz, és gólszerzési lehetőségekben sem volt hiány. Ezúttal beigazolódott, hogy két szerény képességű együttes is képes eléggé jó minőségű labdarúgást produkálni.

A 72. percben a Fehér megyeiek nagyon közel álltak, hogy újra vezetéshöz jussanak, ám ekkor Stănilă, majd néhány másodperc múlva Giorgiu a büntetőterület közepéről leadott, jól eltalált lövéseit Bucin óriási bravúrral hárította! Az Avântul sem maradt adós: a 78. percben Murar távoli lövése célt tévesztett, majd három perccel később Bujor bődületes erejű lövését Suciu kivé-

teles reflexszel hárította. A 83. percben ugyancsak Bujor 17 méterről végezhetett el egy szabadrúgást, ám a lövése jócskán elkerülte a vendégek kapuját. Az utolsó említésre érdemes hazai helyzetet a 87. perceseménye, ekkor azonban S. Luca kecsgetető szögből föléemelt.

Az öt hosszabbításperc lejártával

a nagyszabedű sípmester szentesítette a mindent összevetve igazságosnak minősíthető 2-2-es döntetlent. A régeniek teljesítménye főképp az első félidőben eléggé halvány volt, s a második játékrészben mutatott valamivel jobb produkció kevésnek bizonyult az első három bajnoki pont megszerzéséhez.

Jegyzőkönyv

3. liga. IX. csoport, 4. forduló: *Szászrégeni CSM Avântul – Alsógárdi Industria 2-2 (1-2).*

Szászrégen, Avântul-pálya, változókéony időjárás, mintegy 250 néző. Vezető: Dumitru Lac – Adrian Drăgan, Răzvan Spătar (mindhárman Nagyszabedű). Ellenőr: Marius Cozma (Zilah), Fodor József (Székelyudvarhely).

Szászrégeni CSM Avântul: Bucin – Truța, Suciu, R. Bucur, Potor (46. M. Pop), S. Luca, Enescu (58. Serbănați), Ghirlejan, Murar, Panga, Ghiță (58. Bujor).

Alsógárdi Industria: Suciu – Juncan, Potopea, S. Radu (63. Circov), Puha, Medrea, Grosu, Giorgiu (85. Nașcu), Frențiu, Cioară (65. Mureșan), Stănilă.

Gólszerzők: Ov. Panga (45.), F. Truța (68.), illetve R. Frențiu (28.), P. Chirlejan (30. – öngól).

A tabella

1. Nyárádtő	5	4	1	0	11-4	13
2. Beszterce	5	3	2	0	15-4	11
3. Medgyes	5	3	1	1	5-3	10
4. Kudzser	5	3	0	2	7-9	9
5. Gyulafehérvári CSU	5	2	1	2	8-4	7
6. Gyulafehérvári CSM	5	2	1	2	7-10	7
7. Kolozsvári Viitorul	5	1	2	2	5-9	5
8. Alsógárd	5	0	3	2	6-12	3
9. Szászrégen	5	0	2	3	4-8	2
10. ACS Marosvásárhely	5	0	1	4	7-12	1

Száz éve született Kabos László komikus

Száz éve, 1923. szeptember 28-án született Sárváron Kabos László, „a kis Kabos”, Jászai Mari-díjas színész, komikus. Az MTVA Sajtóarchívumának portréja:

Krausz László néven született. Kisgyerekként bohóc akart lenni, de a polgári iskola elvégzése után a fővárosba ment kertésznek tanulni, mert az akkori nehéz időkben az a hír járta, hogy a mezőgazdasági munkás zsidókat nem deportálják. Nem így történt, családjának valamennyi tagjával együtt 1943-ban a mauthauseni lágerbe került, ahonnan mindössze 31 kilóra soványodva tért haza. Apja nem élte túl a holokausztot, bár családjá sokáig reménykedett, hogy hazajön. Amikor bizonyossá vált, hogy hiába várják, édesanyja úgy döntött, a család Amerikába megy, ahol rokonaik éltek. Csak a 21 éves László maradt itthon, aki úgy döntött: színész lesz, hogy jókedvre derítse az embereket, s öt évet adott magának, hogy álmai valóra váljanak.

Internátusban lakott, a Kertészeti Főiskolán 1948-ban szerzett diplomát. Közben Bálint Lajos, a Nemzeti Színház rendezőjének magánöbendékeként folytatott színitanulmányokat, Verebes Károly is benutott neki néhány számot. Kezdetben paródiákkal aratott sikereket kávéházakban és a háború utáni idők úgynevezett tömbmulatságain: a bérházak udvarán Csontos-, Gózon-, Jávör-utánzásait élvezhették a lakók. Színpadon a Pódium Kabaréban lépett fel először 1946-ban, egy Nóti Károly-tréfában, ekkor választotta művésznévét oldalági rokona, Kabos Gyula tiszteletére, s a közönség hamarosan „a Kiskabosként” vagy Vörös Kabosként emlegette.

A Vígszínház és a Kamara Varieté után 1951-ben a Vidám Színpad egyik alapító tagja volt, ahol eleinte tréfákban és jelenetekben lépett fel. Ekkoriban született első, *Leszállították a tüzelőmet* című magánzámát, amelyet a Magyar Rádió is felvett. 1957-ben öt választották az akkor indult lottójáték arcának, a reklámokban mint Lottó Ottó tette fel a szállóigévé vált „Megvette már az e hetit?” kérdést. Első igazán nagy sikerét a Vidám Színpad kamaraszínházában Molnár Ferenc *A doktor úr* című darabjában aratta, Puzsér szerepében 1200 alkalommal lépett fel. Salamon Béla, Kazal László, Latabár Árpád mellett az egyik legnépszerűbb komikus lett, nélküle nem létezett Vidám Színpad, csak egy évad kitérőt tett – Komlós János hívására – a Mikroszkóp Színpadhoz.

Kabarészerepekben, vígjátékokban, bohózatokban és szilveszteri műsorokban egyaránt magával ragadta a közönséget. Zenés műsora volt az Operettszínházban és az Erkel Színházban, magánzámait járta az országot és a nagyvilág magyarok lakta városait, s mindenütt telt házakat vonzott. A Vidám Színpadon 1984-ben mutatott be az első amerikai mintára készült magyar show-műsort, a sztárvendégekkel színésztett Kabos Show lemezen kiadott hanganyaga

három hét alatt lett aranylemez, amihez akkor százezer eladott példány kellett.

Szívesen élt harsány, olykor ripacs eszközökkel, miközben a kisember elesettségét is bemutatta. Külsejét is kipécéző önróniája, jellegzetes kikacsintása a közönségre és gyakran alkalmazott színészi fortélya: a tréfába belenevetés – mintha már ő sem bírna ki kacagás nélkül – nem maradt hatástalan a rekeszizmokra. Zsidóságát vállalta, magánzámait is szóba hozta, néha poénkodott vele. („Ha sikerül Hitler terve, most maguk sem ülnének itt, az biztos...”)

A mozivásznon először az 1949-ben készült *Janika* című filmben bukkant fel alakja, majd számos mulatságos epizód szerepét játszotta. Hintsch György két filmjét is az ő színészi alkatára szabta: az 1968-as *A veréb is madárban* egy Kaliforniából gazdagon hazatért és itthon élő szürke kisember ikerpár kettős szerepét játszotta el. A szerepcseréből adódó komikus jelenetek sora nagy kasszasiker lett, csak ehhez képest volt kevésbé sikeres az 1973-ban forgatott *Hét tonna dollár*, amelyben különös álmában furcsa kalandokat átélő bohóc volt.

Filmen és az életben is gyönyörű nők vették körül. 38 éves korában megnősült, de a házasság másfél év után válással végződött, később életre szóló társa Urbán Erika színésznő lett.

1992-ben nyugdíjazták, de hetvenedik születésnapján már újból a Vidám Színpad tagja volt. Itt azonban ekkor aktualitásukat veszített régi darabokat tűztek műsorra, hogy ne kelljen jogdíjat fizetni. Ezt ő kifogásolta, de az előadásokat végigcsinálta, majd végleg megvált a Vidám Színpadtól. Az 1990-es évek végén Amerikában és Kanadában, majd 1999-ben Ausztráliában turnézott. Hazatérve az első Zsidó Kulturális Fesztiválon lépett fel, felbukkant a *Szesélyes évszokok* című tévéműsor néhány jelenetében, de gégeproblémái miatt 2000-tól már visszautasította a felkéréseket. Az időskorában súlyos betegséggel küzdő színész nem vesztette el hitét: „...mindenkinek azt üzenem, hogy az élet szép! Akármilyen történet, akármilyen világ, akármilyen mocskos a történelem (...) érdemes élni, még 80 évesen is!” – mondta. Nem szívesen emlékezett a bajokra, keserűségekre, szavai szerint „mindennek a kedélyes oldalát próbáltam keresni, mert vallom, hogy humorral sok minden elviselhető”. 2004. szeptember 26-án, két nappal 81. születésnapja előtt halt meg, a Kozma utcai izraelita temetőben nyugszik.

Kabos Lászlót 1966-ban Jászai Mari-díjjal, 1983-ban Erdemes Művész címmel, 1994-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend kiskeresztjével, 1998-ban tisztkeresztjével tüntették ki. 2001-ben kézenyomatát megörökítették a Csillagok Falán. 2005-ben Sárvár posztumusz díszpolgára lett, ahol utcát is elneveztek róla, a 2020-ban megnyílt Sárvár Arénában működő mozi a Kabos László filmszínház nevet kapta.

Ötven Airbus A350-es repülőgépet rendel az Air France–KLM Csoport

A szélestörzsű flotta megújításának felgyorsítása érdekében, a korábban leadott megrendelést kiegészítve, az Air France–KLM Csoport újabb 50 darab Airbus A350-es repülőgépet rendel. Ezzel fontos lépést tesz a vállalat azért, hogy 2030-ra a 2019-es szinthez képest 30 százalékkal csökkentse a szén-dioxid-kibocsátást – közölte az Air France–KLM kedden az MTI-vel.

A közlemény szerint ezzel a francia–holland vállalat fogja a legtöbb A350-est üzemeltetni a világon az évtized végére.

A tervek szerint a kisebb, 900-as, valamint a nagyobb, 1000-es variánsból is rendel a csoport, emellett pedig további 40 repülőgép kötelező érvényű vételére ír alá vételi jogot. Az első repülőgépek 2026-ban állhatnak forgalomba, az utolsó 2030-ban.

Az új beszerzéssel az idősebb Airbus A330-asokat és Boeing 777-eseket váltják le.

Az Air France korábban már megállapodott az európai repülőgépgyártóval 41 darab A350-900-as vételéről, ezek közül 22 már megérkezett a francia cég párizsi bázisára. Emellett az Air France–KLM Csoport egyike lesz a típus áruszállító változata első üzemeltetőinek, ezekből 8 példányra van érvényes vételi szerződés. 2028-ra a csoport hosszú távú járatokat teljesíteni képes szélestörzsű flottájának 64 százaléka új

generációs modellekből áll majd. Ez az arány 2019-ben még 5 százalék volt.

A közlemény szerint az A350-es megrendelése a fenntarthatóbb légiközlekedés irányába tett fontos lépés, mivel ezek a repülőgépek a gyártás során felhasznált kompozitanyagoknak is köszönhetően 25 százalékkal alacsonyabb fogyasztás és károsanyag-kibocsátás mellett üzemeltethetők a korábbi generációs, hasonló méretű gépekhez képest, emellett 40 százalékkal halkabbak.

A vállalat azt is közölte, hogy a flotta megújítása az Air France–KLM Csoport egyik legfontosabb eszköze a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése érdekében. Emellett fenntartható forrásból származó kerozin vásárlásával is mérsékelni kívánja környezeti lábnyomát. Korábbi vállalása szerint a 2019-es szinthez képest 2030-ra 30 százalékkal csökkenti a vállalatcsoport a CO₂-kibocsátását.

Jelenleg az Air France–KLM 533 repülőgéppel rendelkezik, és naponta 300 célállomásra közlekedtet járatokat világszerte. A rendelés véglegesítése után a társaságnak 220 repülőgépre lesz megrendelése, köztük 100 darab A320neo családhoz tartozóra, amelyek közül az első példányok még idén év végéig megérkeznek a flottába – áll az Air France–KLM közleményében. (MTI)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

A BELTRAND AUTÓMOSÓ alkalmaz egy személyt. Tel. 0265/223-902, 0740-393-060. (sz.-I)

VÁLLALJUK IDŐSEK GONDOZÁSÁT az otthonukban. Tel. 0756-680-226. (20775-I)

A hirdetés rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

ELADÓ sürgősen Marosvásárhelyen, a központban 3 szobás ház, egy szoba az alagsorban, gázzal, meleg vízzel, házhoz tartozó garázs-szal. Tel. 0744-573-699. (20849-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, kisebb javítást, külső-belső munkát 10% kedvezménnyel. Tel. 0751-696-823. (20823-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST stb. vállalkoz. Tel. 0771-605-189. (20795-I)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel, bármilyen javítást, benti munkát, festést, glettelést. Hívjanak bizalommal, bármiben rendelkezésükre állunk! Tel. 0767-837-782. (20715)

MEDITÁLOK angolból IV–VIII. osztályos tanulókat. Tel. 0748-284-828. (20772-I)

SZAKEMBER vállal bármilyen építkezési munkát, javítást. Anyagot biztosítunk. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, Csaba. (20696)

VÁLLALUNK tetőjavítást, cserépforgatást, vaskapuhegesztést és bármilyen építkezési munkát (saját anyagból is), vakolást, meszelést, szigetelést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0724-148-390, 0743-581-952, István. (20696)

SZAKEMBER vállal bádógosmunkát, tetőjavítást, meszelést, vakolást, vaskapuhegesztést, kerítéskészítést. Mindenféle anyagunk van raktáron. Tel. 0734-938-711, István. (20696)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, tetőkészítést Lindab lemezből, meszelést, vakolást és bármilyen munkát. Tel. 0749-765-760. (20741)

FESTÜNK, vakolunk, tetőt javítunk. Kiürösítünk tömbházlakást, elszállítjuk a kiselejtezett, felesleges dolgokat. Programálás a 0770-620-599-es telefonszámon. (20760)

VÁLLALUNK bármilyen tetőkészítést és kisebb javítást. Tel. 0758-598-133, István. (20837)

CÉG régi házak teljes felújítását vagy bontását vállalja. Tel. 0774-574-527. (20846-I)

VÁLLALJUK fa kivágását, elhordását. Tel. 0770-621-920. (20846-I)

VÁLLALJUK háztetők készítését cserépből vagy Lindab lemezből, hidroizolációt kartonnal vagy poliészterrel, meszelést és kisebb javítást stb. Nyugdíjasoknak 10% kedvezményt adunk. Tel. 0756-825-935, Csaba. (20845-I)

VÁLLALUNK: szobafestést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Készítünk új háztetőt, virágcserepet lemezből. Tel. 0756-596-889, Berecki Sándor. (20844-I)

TETŐFEDŐ BÁDOGOS vállal tetőkészítést, külső-belső szigetelést, meszelést, javítást és bármilyen munkát, takarítást stb. Tel. 0747-508-707. (20854-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, dédmama, rokon és jó szomszéd, a csejdi születésű

MAGYAROSI ELIZA
szül. KISS

életének 100. évében rövid, de türelemmel viselt betegség után csendesesen megpihent.

Drága halottunkat 2023. szeptember 27-én, szerdán 14 órakor helyezzük örök nyugalomra a maroszentgyörgyi református temetőben.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (20838-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagypapa, rokon, barát és ismerős, a marosludasi

CSIKI JÁNOS

2023. szeptember 25-én, életének 85. évében örökre eltávozott közülünk.

Drága halottunkat 2023. szeptember 28-án, csütörtökön 13 órakor kísérvük utolsó útjára a marosvásárhelyi református temetőbe.

Emléked szívünkben örökké élni fog.

A gyászoló család. (20893-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Öszinte részvétünket fejezzük ki, és együttérzünk a gyászoló családdal **CSIKI JÁNOS** elvesztése miatt érzett fájdalmukban.

A gázgyári barátok. (20841)

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton nyilvánítunk köszönetet mindazoknak, akik **BARTHA JULIÁNNA** nyugalmazott tanító-nő temetésén részt vettek, utolsó útjára elkísérték és gyászunkban osztoztak.

A gyászoló család. (sz.-I)

Marosvásárhely (Központ)

P-ța Mărășești, Nr.21
0733 553 976

Marosvásárhely (Cart. Tudor)

B-dul 1. Dec. 1918, Nr.126
0755 088 379

Medgyes

Str. Pompierilor Nr.4
0735 830 678

Nyárádszereda

Str. Pompierilor Nr.1
0733 553 976

Segesvár

Str. Mihai Viteazu Nr.40
0770 810 855

Szászrégen (Cardinal)

Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr.25/A
0728 908 856

Szászrégen (Libertății)

B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

Marosludas

Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr.7
0735 786 853

Torda

Str. Mihai Viteazu Nr.2
0729 069 548

Dicsőszentmárton

Str. Victoriei Nr.21
0736 386 353

Szováta

Str. Principală Nr.151.
0773 347 494

www.doraoptics.ro

15% KEDVEZMÉNY

600 RON
értékű vásárlás felett

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

**Lucy Adlington
Divatszalon
Auschwitzban**

**Rupi Kaur
tej és méz**

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Három napig a hőlégballonoké volt a főszerep Nyárádköszvényesen

A hőlégballon-parádé színes családi programkavalkádjá tömegeket vonzott a Maros megyei településre: mintegy tizenháromezren váltottak jegyet a látványos eseményre.

Új helyszínen, megújult erővel és a megszokott felemelő élményeket nyújtva tért vissza Erdély legrégebbi hőlégballon-fesztiválja: összesen tizenöt ballon érkezett ebből az alkalomból Nyárádköszvényesre. Naponta kétszer, hajnalban és délután lehetett megcsodálni ezeket.

A bátrabbak az aktuális időjárási viszonyoknak megfelelően kipróbálhatták a szabad repülést, illetve a függeszkedő repülést, melyek lebonyolítását egy nyolcvanfős – belföldről és külföldről érkezett – profi stáb biztosította. Az extrém sportok szerelmesei emellett a motoros siklóernyőzést is kipróbálhatták a helyszínen.

Akik inkább a földön maradtak, igazi vásári forgatagban érezhették magukat, melyből nem hiányozhattak a különleges vásárfiát kínáló árusok, a helyi termelők, a vidámparkos attrakciók, a lacikonyhások és a gyerekek szórakoztatására szolgáló programok sem.

Míg a pénteki nap kizárólag a repülésről szólt, szombaton és vasárnap a partnersátrak alatt és a színpad előtt is zajlott az élet. A két nap során tűzoltó-bemutató, táncoktatás, cserkészbemutató, állatsimogató, akusztikus gyerekkoncert, bűvészszo, interaktív zenemese, valamint zöldségekkel/gyümölcsökkel bemutatott bábszínházi előadás kötötte le a legkisebbeket, míg a felnőttek Fogarasi Szabolcs bioméztermelő jóvoltából megismerkedhettek a méhészkedés varázsával, játszhattak a NEXON vagy a Visit Maros sátránál, bulizhattak a PKW vagy a Parno Graszt koncertjén.

A programok lebonyolításában mintegy százötven szervező vett részt, ebből ötvenen önkéntesek voltak.

A hétfői összesítés szerint a 17. hőlégballon-parádéra mintegy tizenháromezren váltottak jegyet, a legtöbb bámszokdót azonban a ballonok felemelkedése vonzotta.

Köszönjük, hogy részesei voltak a 17. hőlégballon-fesztiválnak!

LEGYÉL TE az Erdély TV híradós szerkesztő-riportere!

**JELENTKEZZ
AZ ALLAS@ERDELY.TV E-MAIL CÍMEN
2023. OKTÓBER 1-IG!**

Híradós szerkesztő-riportert keres az Erdély TV

Az Erdély TV híradós szerkesztő-riportert keres teljes munkaidőre a marosvásárhelyi székhelyére. Ha érdeklí a közélet, a politika vagy a társadalmi sokszínűség, dolgozott már sajtóban, vagy lelkes pályakezdőként jól kommunikál, csatlakozzon az ország legnagyobb, magyar nyelven sugárzó televíziójához!

Előnyt jelent:

- A szakirányú végzettség vagy szakmai tapasztalat
- A közéletben való jártasság
- A magyar nyelv kifogástalan ismerete
- A román nyelv ismerete

A jelentkezők fényképes szakmai önéletrajzukat az allas@erdely.tv e-mail-címre küldhetik el 2023. október 1-ig.